

بوستان شهادت

مجموعه ای موضوعی از سخنان و پیامهای
حضرت امام خمینی(س) و مقام معظم رهبری

پیرامون

شهادت، شهید، اهل بیت شهید ملت شهیدپرور،
بنیاد شهید و وظایف مسؤولان و جامعه

بوستان شهادت

ناشر: نشر شاهد

به کوشش: اداره کل دفتر ریاست و روابط عمومی بنیاد شهید انقلاب اسلامی
شمارگان:

نوبت چاپ: دوم - ۱۳۷۸

قیمت:

لینوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه سازمان فرهنگی سیاحتی کوثر
شابک:

نشانی: تهران - خ طالقانی، تقاطع خ شهید موسوی (فرست); جنب شهدا، ساختمان
معاونت پژوهش و تبلیغات، نشر شاهد - تلفن ۸۳۷۲۴۶-۷

فهرست مطالب

فهرست ...

اشاره ...

مقدمه ...

فصل اول: فرازهایی از سخنان حضرت امام خمینی(س) ... ۱

شهادت ... ۳

شهید ... ۱۱

اهل بیت شهید ... ۳۵

ملت شهیدپرور ... ۴۹

بنیاد شهید ... ۶۱

وظائف مسؤولان و جامعه ... ۶۵

فصل دوم: فرازهایی از سخنان مقام معظم رهبری ... ۷۱

شهادت ... ۷۳

شهید ... ۸۱

اهل بیت شهید ... ۹۱

ملت شهیدپرور ... ۱۰۳

بنیاد شهید ... ۱۰۵

وظائف مسؤولان و جامعه ... ۱۱۹

اشاره:

در راستای تبیین و ترویج فرهنگ مقدس شهادت که بی تردید پشتوانه محکم انقلاب شکوهمند اسلامی است و از عوامل احیاء و حفظ اسلام ناب محمدی(ص) می باشد، بر همه فرض است که در ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در حد بضاعت خویش آنچه شایسته است به منصفه ظهور رسانند. یکی از این اقدامات ارزشمند تدوین و انتشار کتبی است که از زوایای مختلف به این مسئله بپردازد.

اداره کل دفتر ریاست و روابط عمومی بنیاد شهید انقلاب اسلامی در جهت انجام وظایف خویش و حسب نیاز و تقاضاهای مکرر مبنی بر تجدید چاپ کتاب «بوستان شهادت» ضمن اصلاح بعضی از نواقص کتاب مزبور، فرازهای دیگری از فرمایشات و پیامهای مقام عظمای ولایت حضرت آیت الله العظمی خامنه ای (مدظله العالی) را به آن الحاق نموده است که امیدواریم مورد توجه و استفاده علاقه مندان قرار گیرد.

اداره کل دفتر ریاست و روابط عمومی

مقدمه:

بی شک جمهوری اسلامی ایران بزرگترین دستاورد انقلاب اسلامی به رهبری امام خمینی(س) است و یگانه حکومت برحق است که بر اساس مکتب وحی و حاکمیت خدا پایه گذاری شده است و زیر پرچم امام زمان(عج) و به رهبری نایب برحقش به راه استوار خود ادامه می دهد و در این چهارچوب بنیاد شهید نیز به عنوان افضل نهادهای این نظام مقدس و بازوی توانمند انقلاب اسلامی به دست با کفایت امام خمینی(س) تأسیس گردید. خلف صالح امام، مقام معظم رهبری(مدظله) این بنیاد را با عناوینی مانند: «یکی از برکات و نشانه های حقانیت انقلاب و امام...»، «یکی از حسنات و صدقات جاریه امام...»، «جزو افتخارات امام عزیز و نظام جمهوری اسلامی» و... توصیف نمودند، و فرض بنیاد شهید را فرض حیات انقلاب دانسته و بر ضرورت عصمت و طهارت آن تأکید فرمودند.

این همه ارزش و افضیلت به خاطر نقش سرنوشت ساز و برتری ارزش و فضیلت موضوع کار این نهاد است که همانا شهادت، شهید و اهل بیت شهید است و مأموریت و هدف آن که ترویج و احیای فرهنگ شهادت، و زنده نگه داشتن و بزرگداشت یاد شهیدان و خدمت خاضعانه به اهل بیت شهید در جهت تحکیم پیوند آنان با فرهنگ شهادت و شهیدان است. آنگاه که بنیاد شهید، افضل بنیادها و موضوع کار آن افضل موضوعات است پس حتماً باید تشکیلات، برنامه ریزی و کارگزاران آن نیز افضل باشند تا همواره با تضمین تحقق اهداف مقدس بنیاد به عنوان الگویی برتر حجت را بر سایر نهادهای نظام اسلامی تمام کند و به عنوان يك نهاد اسلامی پیشرو، راه را برای عینیت یافتن تمام ارزشهای الهی در نظام و جامعه اسلامی هموار کند.

برای تأمین و تضمین چنین هدف والایی تنها راه، نصب العین قرار دادن سخنان امام راحل (س) و مقام معظم رهبری (مدظله) در تمام ابعاد و شئون مربوط به بنیاد شهید است که در این جزوه مختصر سعی شده نمونه هایی از این سخنان انتخاب و در دسترس ملتزمان به این رسالت الهی قرار گیرد. باشد تا با الطاف جلیه و خفیه الهیه و عنایات ویژه ولی الله الاعظم (عج) و با شناخت هرچه دقیق تر اهداف و راهبردها و تلاش خالصانه و مضاعف یاران این نهاد مقدس و همدلی و همکاری مسؤولان نظام و امت شهیدپرور و خاندان بزرگ شاهد، نقش حساس و سرنوشت ساز خویش را در مجموعه نظام و جامعه اسلامی ایفا نماید. ان شاء الله

محمدحسن رحیمیان

فصل اول

فرازهایی از

سخنان حضرت امام خمینی(س)

پیرامون:

شهادت

شهید

اهل بیت شهید

ملت شهید پرور

بنیاد شهید

وظایف مسئولان و جامعه

شهادت

ارزش شهادت

اگر ماورای این عالم را اعتقاد داشته باشیم، باید شکر کنیم که در
راه خدا کشته بشویم و بریم در صف شهدا.

ص ن - ج ۱ - ص ۷۲ - ۱۳۴۳/۲/۲۵

*

عزیزان من! از فدایی دادن و نثار جان مال در راه خدا و اسلام و
ملت مسلمان نهراسید که این شیوه پیغمبر عظیم الشان و اوصیا و
اولیای آنان بوده و خون ما رنگین تر از خون شهدای کربلا نیست.

ص ن - ج ۲ - ص ۲۱۱ - ۱۳۵۷/۸/۴

*

ما باکی از این نداریم که خونهای طیب جوانهای ما در راه اسلام ریخته شده است، باکی از این نداریم که شهادت نصیب عزیزان ما شده است. این شیوه مرضیه ای است که در شیعه امیرالمؤمنین از اول پیدایش اسلام تا کنون بوده است.

ص ن - ج ۵ - ص ۱۸۳ - ۱۳۵۷/۱۲/۱۸

*

این حس جلو آمدن برای اسلام و شهادت بود که ما را به پیروزی رساند.

ص ن - ج ۷ - ص ۴۷ - ۱۳۵۸/۳/۱۱

*

اسلام در تمام اعصار با خون و با شمشیر و با اسلحه؛ اسلام را پیش برد و نمایش پیدا کرد.

ص ن - ج ۸ - ص ۲۶۹ - ۱۳۵۸/۶/۲

*

از شهادت باکی نیست... شهادت ارثی است که از اولیای ما، به ما می رسد.

ص ن - ج ۸ - ص ۲۶۹ - ۱۳۵۸/۶/۲

*

شهادت فخر اولیا بوده است و فخر ما.

ص ن - ج ۹ - ص ۴۰ - ۱۳۵۸/۶/۱۴

*

شهادت عزت ابدی است، حیات ابدی است. آنها از شهادت بترسند و از مردن بترسند که مردن را تمام می دانند و انسان را فانی.

ص ن - ج ۹ - ص ۱۰۲ - ۱۳۵۸/۶/۲۲

*

همه انسانها رفتنی هستند و همه ماها رفتنی هستیم و چه بهتر که در راه خدا فدا بشویم و فدا شدند، آنهایی که رفتند به جوار رحمت

خدا.

ص ن - ج ۱۰ - ص ۲۴ - ۱۳۵۸/۷/۲۹

*

شهادت يك هديه ای است از جانب خدای تبارك و تعالی برای آن کسانی که لایق هستند و دنبال هر شهادتی باید تصمیم ها قویتر بشود.

ص ن - ج ۱۰ - ص ۱۱۱ - ۱۳۵۸/۸/۱۱

*

ملت ما اکنون به شهادت و فداکاری خو گرفته است و از هیچ دشمنی و هیچ قدرتی و هیچ توطئه ای هراس ندارد. هراس آن دارد که شهادت، مکتب او نیست.

ص ن - ج ۱۳ - ص ۶۵ - ۱۳۵۹/۶/۱۷

*

ملتی که شهادت برای او سعادت است، پیروز است.

ص ن - ج ۱۳ - ص ۶۵ - ۱۳۵۹/۶/۱۷

*

خداوند تبارك و تعالی به ما هر چه داریم، داده است و ما هر چه داریم از اوست و باید تقدیم او کنیم. سعادت را آنها بردند که آن چیزی را ه خدا به آنها داده بود، تقدیم کردند و ما عقب مانده آنها هستیم.

ص ن - ج ۱۳ - ص ۲۱۳ - ۱۳۵۹/۹/۲۷

*

انسان که باید این راه را برود و مردنی است چه بهتر که این سعادت را تحصیل کند و امانت را به صاحب امانت بسپرد، موت اختیاری، شهادت، رسیدن به خدا در لباس شهید و با ایده شهید.

ص ن - ج ۱۴ - ص ۱۶۰ - ۱۳۶۰/۱/۱۳

*

خوف از مرگ برای آن است که کسی مرگ را آخر زندگانی

بداند؛ و کسی می ترسد که با مرگ به نابودی برسد یا به مراحل از جزا و عقاب برسد، لکن اگر ما با سلامت ایمان از این دنیا برویم، چه در جبهه های جنگ که جبهه شهادت است و چه در جبهه های پشت جنگ که آن هم جبهه جنگ و شهادت است، اگر ما نایل بشویم به فوز شهادت، باکی از این نداریم که در این دریای پرخروش عالم، ما شکست بخوریم، شکست صوری، یا پیروز بشویم، پیروزی صوری.

ص ن - ج ۱۴ - ص ۲۲۶ و ص ۲۲۷

*

مگر شهادت ارثی نیست که از موالیان ما که حیات را عقیده و جهاد می دانستند و در راه مکتب پرافتخار اسلام با خون خود و جوانان عزیز خود از آن پاسداری می کردند به ملت شهیدپرور ما رسیده است؟ مگر عزت و شرف و ارزشهای انسانی، گوهرهای گرانبهائی نیستند که اسلاف صالح این مکتب، عمر خود و یاران خود را در راه حراست و نگهبانی از آن وقف نمودند؟

مگر ما پیروان پاکان سرباخته در راه هدف نیستیم که از شهادت عزیزان خود به دل تردیدی راه دهیم؟

مگر دشمنهای فضیلت می توانند جز این خرقه خاکی را از دوستان خدا و عاشقان حقیقت بگیرند؟

ص ن - ج ۱۵ - ص ۵۱

*

بگذار این ددمنشان که به جز من و ماهای خود نمی اندیشند و «یأکلون کما تأکل الانعام»، عاشقان راه حق را از بند طبیعت رهانده و به فضای آزاد جوار معشو برسانند.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۵۱ - ۱۳۶۰/۴/۹

ما که اگر شهید بشویم، قید و بند دنیا را از روح برداشتیم و به ملکوت اعلی و به جوار حق تعالی رسیدیم، چرا نگران باشیم؟

ص ن - ج ۱۵ - ص ۵۴ - ۱۳۶۰/۴/۱۰ *

آن که شهادت را در آغوش، همچون عزیزی می پذیرد، آن کوردلان نمی توانند مقابله کنند.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۱۱۲ - ۱۳۶۰/۶/۹ *

راهی است که باید پیمود و سفری است که باید رفت، چه بهتر که در حال خدمت به اسلام و ملت شریف اسلامی شربت شهادت نوشیدن و با سرافرازی به لقاءالله رسیدن و این همان است که اولیای معظم حق تعالی آرزوی آن را می کردند و از خدای بزرگ در مناجات خود طلب می کردند.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۱۲۲ - ۱۳۶۰/۶/۱۵ *

خط سرخ شهادت، خط آل محمد و علی است و این افتخار از خاندان نبوت و ولایت به ذریه طیبه آن بزرگواران و به پیروان خط آنان به ارث رسیده است.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۱۵۴ - ۱۳۶۰/۶/۲۱ *

شمایی که با آغوش باز و با روی گشاده به طرف الله و به طرف لقاءالله و به طرف شهادت می روید پیروز هستید. چه در میدان جنگ پیروز بشوید و می شوید و چه خدایی نخواست شکست بخورید و نخواهید خورد.

ص ن - ج ۱۶ - ص ۶۹ - ۱۳۶۰/۱۲/۱۸ *

طبع يك انقلاب، فداکاری است؛ لازمه يك انقلاب، شهادت و مهیا بودن برای شهادت است. قربانی شدن و قربانی دادن در راه انقلاب و پیروزی آن اجتناب ناپذیر است. بهویژه انقلابی که برای خداست و

برای دین او، برای نجات مستضعفان است و برای قطع امید جهانخواران و مستکبران.

ما در هر جمعه و جماعت و در هر محفل اسلامی و در هر گردهمایی برای یاری الله در انتظار قربانی هستیم و در انتظار شهادت.

قربانی برای يك انقلاب بزرگ نشانه يك پیروزی و نزدیک شدن به هدف است. بی جهت نیست که درباره سید شهیدان جهان، منقول است که هرچه یاران بزرگوارش از دست می رفتند و هر چه به ظهر عاشورا نزدیکتر می شد رنگ مبارکش افروخته تر و ابتهاجش زیادتیر می شد. هر شهیدی که می داد يك قدم به پیروزی نزدیکتر می شد. مقصد، عقیده است و جهاد در راه آن و پیروزی انقلاب، نه زندگی و دنیا و رنگ و بوی ننگین آن. این شهادتهاست که به ملت ما وعده پیروزی نهایی می دهد.

ص ن - ج ۱۶ - ص ۲۱۹ - ۱۳۶۱/۴/۱۱

*

همین شهادتها پیروزی را بیمه می کند؛ همین شهادتهاست که دشمن شما را رسوا می کند در دنیا، هر چند که همه دنیا با آن موافق باشد.

ص ن - ج ۱۷ - ص ۶۲ - ۱۳۶۱/۷/۲۵

*

آنان که از اینگونه عشق به لقاءالله و شهادت و بارقه های باطنی و جلوه های روحی که از ثمراتشان اینگونه عشق است غافل هستند و تا آخر عمر چون من قلم شکسته اسیر گره های طبیعت و دامهای شیطانی می باشند، دستشان از قلّه بلند این تحولات معجزه آسای الهی کوتاه است.

ص ن - ج ۱۷ - ص ۱۸۸ - ۱۳۶۱/۱۱/۲۱

*

شهادت در راه خداوند چیزی نیست که بتوان آن را با سنجشهای بشری و انگیزه های مادی ارزیابی کرد.

ما بازماندگان و عقب افتادگان در آرزوی آن و این باید روز شماری کنیم و حسرت شهادت و شهید و شهید پروران این چنانی را که با ایثار ثمره حیات خود عاشقانه به این شهیدان شاهد افتخار می کنند [را] به گور بریم و از شجاعت های بی نظیر شهیدان و دوستان اسیر و مفقودشان و آسیب دیدگان و اشتیای زایدالوصف اینان برای بازگشت به میدان شهادت احساس خجلت و حقارت کنیم.

ص ن - ج ۱۸ - ص ۱۱۹ - ۱۳۶۲/۶/۳۱

*

مگر ما و شما هر روز شاهد این کاروانهای کربلا نیستیم که با شور و شو و عشق و عطش به پیشواز شهادت می روند.

ص ن - ج ۱۹ - ص ۲۷۶ - ۱۳۶۴/۱۲/۳

*

و چه غافلند دنیا پرستان و بی خبران که ارزش شهادت را در صحیفه های طبیعت جستجو می کنند و وصف آن را در سروده ها و حماسه ها و شعرها می جویند و در کشف آن، از هنر تخیل و کتاب تعقل مدد می خواهند و حاشا که حلّ این معما جز به عشق میسر نگردد که بر ملت آسان شده است.

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۵/۱۱/۱۶

*

خداوندا! این دفتر و کتاب شهادت را همچنان به روی مشتاقان باز و ما را هم از وصول به آن محروم مکن.

خداوندا! کشور ما و ملت ما هنوز در آغاز راه مبارزه اند و نیازمند به مشعل شهادت، تو خود این چراغ پرفروغ را حافظ و نگهبان باش.

۱۳۶۷/۴/۲۹

*

در آینده ممکن است افرادی آگاهانه یا از روی ناآگاهی در میان مردم این مسئله را مطرح نمایند که ثمره خونها و شهادتها و ایثارها چه شد؟ اینها یقیناً از عوالم غیب و از فلسفه شهادت بی خبرند و نمی دانند کسی که فقط برای رضای خدا به جهاد رفته است و سر در طبق اخلاص و بندگی نهاده است، حوادث زمان به جاودانگی و بقا و جایگاه رفیع آن لطمه ای وارد نمی سازد.

ص ن - ج ۲۰ - ص ۲۳۹ - ۱۳۶۷/۴/۲۹

*

شهید

مقام شهدا

ما کشته دادیم و رنج بردیم، لکن هر قطره خون آنها، خونهایی را در رگ جوانان غیرتمند ما به جوش آورد و آتشی در دل آنها روشن کرد که به خواست خداوند تعالی خاموش نشود، مگر پس از سوزاندن درخت جهنمی استعمار و به آتش کشیدن عمال روسیاه آن.

ص ن - ج ۲ - ص ۳۹ و ۴۰ - ۱۳۵۷/۱/۴

*

اینها جوانهای خود ما هستند، اینها فرزندان من هستند. این جوانهای برومند برای اسلام شهید شدند. خداوند آنها را با صاحب اسلام محشور فرماید.

ص ن - ج ۵ - ص ۱۴۰ - ۱۳۵۷/۱۲/۱۴

*

امیدوارم که این شهدا، در نامه ای که اسم شهدای بدر و کربلا نوشته می شود، اسم اینها نوشته شده باشد.

ص ن - ج ۹ - ص ۲۴۰ - ۵۸/۷/۹

*

اولیای خدا (علیهم السلام) شهادت را یکی از دیگران به ارث می بردند و جوانان متعهد ما برای نیل به شهادت در راه خدا درخواست دعا کرده و می کنند.

ص ن - ج ۱۱ - ص ۳۹ - ۱۳۵۸/۹/۲۷

*

رحمت سرشار خداوند متعال بر شهدای فضیلت، شهادتی که با نثار خون خود، درخت با برکت اسلام را آبیاری نمودند.

ص ن - ج ۱۱ - ص ۲۶۲ - ۱۳۵۸/۱۱/۲۰

*

هان ای شهیدان! در جوار حق تعالی آسوده خاطر باشید که ملت شما پیروزی شما را از دست نخواهد داد. و ای بازماندگان شهدای به خون خفته! و ای معلولان عزیزی که حیات جاوید را با نثار سلامت خود بیمه کرده اید! مطمئن باشید که ملت شما مصمم است پیروزی را تا حکومت الله و تا ظهور بقیة الله (روحی فداه) نگهبان باشد.

ص ن - ج ۱۴ - ص ۶۴ و ۶۵ - ۱۳۵۹/۱۱/۲۲

*

درباره شهید، آنقدر از اسلام و از اولیای اسلام روایات وارد شده است در فضل شهادت که انسان متحیر می شود. من بعضی از يك روایت را برای شما ترجمه می کنم تا بدانید که شما در خدمت چه اشخاصی هستید و بنیاد شما چه ارزشی دارد. در روایتی از رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) نقل شده است که برای شهید هفت خصلت است که اولی آن عبارت است از اینکه اول قطره ای که از خون او به زمین بریزد تمام گناهانی که کرده است آمرزیده می شود و مهم، آن آخرین خصلتی است که می فرماید، می فرمایند که (به حسب این روایت) که شهید نظر می کند به وجه الله. و این نظر به وجه الله راحت است برای هر نبی و هر شهید. شاید نکته این باشد که حجابهایی که بین ما و حق تعالی هست و وجه الله است و تجلیات حق تعالی هست، تمام این حجابها منتهی می شود به حجاب خود انسان. انسان خودش حجاب بزرگی است که همه حجابهایی که هست، چه آن حجابهایی که از ظلمت باشند و آن حجابهایی که از نور باشند منتهی می شوند به این حجابی که خود انسان است. ما خودمان حجاب هستیم بین خودمان و وجه الله و اگر چنانچه کسی فی سبیل الله و در راه خدا این حجاب را داد، این حجاب را شکست و آنچه که داشت که عبارت از حیات خودش بود تقدیم

کرد، این مبدأ همه حجابها را شکسته است، خود را شکسته است. خودبینی و شخصیت خود را شکسته است و تقدیم کرده است و چون برای خدا جهاد کرده است و برای خدا دفاع کرده است از کشور خدا و آئین الهی و هر چه داشته است در طبق اخلاص گذاشته و تقدیم کرده است، خود را داده است، این حجاب شکسته می شود. شهدا، شهدایی که برای خدای تبارک و تعالی و در سبیل خدای تبارک و تعالی و راه خدای تبارک و تعالی جان خودشان را تقدیم خدا می کنند، و آنچه در دستشان است و بالاترین چیزی است که آنها دارند تقدیم خدا می کنند، در عوض خدای تبارک و تعالی این حجاب که برداشته شد جلوه می کند برای آنها، تجلی می کند برای آنها، چنانچه برای انبیا هم، چون همه چیز را در راه خدا می خواهند و آنها خودی را نمی بینند و خود را از خدا می بینند و برای خودشان شخصیتی قائل نیستند، حیثیتی قائل نیستند در مقابل حق تعالی، آنها هم حجاب را بر می دارند «فلما تجلی ربه للجبل جعله دكا» تجلی می کند خدای تبارک و تعالی در کوه طور و یا در جبل ائیت خود موسی و موسی (صعق). آنها در حال حیات، انبیا و اولیا نظیر «انبیا و تالی تلو انبیا» در زمان حیاتشان آن چیزهایی که حجاب بوده است بین آنها و بین حق تعالی می شکنند و «صعق» برای آنها حاصل می شود و موت اختیاری برای آنها حاصل می شود، خدای تبارک و تعالی بر آنها تجلی می کند و نگاه می کند به حسب آن نگاه عقلی، باطنی و روحی و عرفانی و ادراک می کنند و مشاهده می کنند جلوه حق تعالی را و شهید هم به حسب این روایتی که وارد شده است، نظیر انبیا وقتی که شهید شد چون همه چیز را در راه خدا داده است، خدای تبارک و تعالی جلوه می کند به او و آن هم «ینظر الی جلوه خدا، الی وجه الله» این آخر چیزی است که برای انسان، آخر کمالی است که برای

انسان هست. در این روایتی که در کافی نقل شده است، در این روایت، انبیا را مقارن شهدا قرار داده است که در جلوه ای که حق تعالی می کند بر انبیا همان جلوه را هم، بر شهدا می کند. شهید هم «ینظر الی وجه الله» و حجاب را شکسته است. همان طوری که انبیا حجابها را شکسته بودند و آخر منزلی است که برای انسان ممکن است باشد. مژده دادند که برای شهدا این آخر منزلی که برای انبیا هم هست شهدا هم به حسب حدود وجودی خودشان - این آخر منزل - به این آخر منزل می رسند.

ص ن - ج ۱۳ - تاریخ ۱۳۵۹/۱۰/۲۰

*

سعادت را آنها تحصیل کردند که شتافتند با اختیار خودشان و با جهاد خودشان و با رزمندگی خودشان در مقابل کفر ایستادند و جان خودشان را تسلیم خدا کردند و برگشتند به خدای تبارک و تعالی با سعادت و آبرو.

ص ن - ج ۱۴ - ص ۶۰ - ۱۳/۱/۱۳۶۰

*

آنان با عشق به خدای بزرگ، به معشو خویش پیوستند و ما هنوز در خم يك كوچه هم نیستیم. خداوندا! این عزیزان از خود گذشته را در جوار رحمت خود بپذیر و ما را از قیدها و بندهای خود بینی و خودخواهی نجات مرحمت فرما.

ص ن - ج ۱۴ - ص ۱۹۶

*

اگر ما در آن مرحله از سیر که داریم پیروز از کار در آییم، مرگ ما پیروزی است و حیات ما نیز پیروزی است. کوشش کنید که در آن میدانی که میدان مبارزه بین الله و شیطان است، میدان مبارزه بین نفسانیت انسان و روح است، در آن میدان پیروز بشوید که اگر این پیروزی به دست شما آمد از هیچ شکستی باک نداشته باشید که آنها

شکست نیست.

ص ن - ج ۱۴ - ص ۲۲۶ و ۲۲۷ - ۱۳۶۰/۲/۲۸

*

هنر آن است که بی هیاهوهای سیاسی و خودنمایی های شیطانی برای خدا به جهاد برخیزد و خود را فدای هدف کند نه هوی، و این هنر مردان خداست.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۲۶ - ۱۳۶۰/۴/۱

*

تاریخ معلم انسان است. تعلیم بگیری از این حوادثی که در دنیا واقع می شود. شماها چند سال دیگر نیستید در این عالم، چمران هم نیست. چمران با عزت و عظمت و با تعهد به اسلام جان خودش را فدا کرد و در این دنیا شرف را بیمه کرد. ما و شما هم خواهیم رفت، مثل چمران بمیرید، مثل این سربازهایی که در مرزها کشته می شوند بمیرید.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۳۲ - ۱۳۶۰/۴/۱

*

مگر دشمن قدرت آن دارد که با جنایت خود مکارم و ارزشهای انسانی شهیدان عزیز ما را از آنان سلب کند.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۵۱ - ۱۳۶۰/۴/۹

*

مگر شهادت هم نگرانی دارد؟ ما دوستانمان که شهید شدند در جوار رحمت حق هستند، چرا برای اینها دلتنگ باشیم؟ دلتنگ باشیم که از دیار قید و بندی خارج شدند و به يك فضای وسیع و در تحت رحمت حق تعالی واقع شدند؟ البته ما ناراحت هستیم از اینکه از اینها استفاده می کردیم برای اسلام و اینها بازوهایی بودند برای اسلام.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۵۴ - ۱۳۶۰/۴/۱۰

*

ما از خدا هستیم، ما هرچه داریم از اوست، از خود هیچ نداریم و آنچه که هدیه می کنیم به اسلام، هدیه ای است که [از] خدای تبارک و تعالی به ما مرحمت شده است و ما امانتها را به او بر می گردانیم و این امانتها با پاکی و سرافرازی به سوی خدای تبارک و تعالی شتافتند و موجب سرافرازی ملت و مظلومین جهان واقع شدند.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۶۸ - ۶۰/۴/۱۳

*

پیش کسانی که به خدا ارتباط دارند شهادت عزیزان مطرح نیست خدمت عزیزان مطرح است. آنها خدمت خودشان را کردند و برای این ملت سرمایه هایی بودند که از دست رفت، لکن راهی که آنها رفتند باید ما هم با هوشیاری آن راه را تعقیب کنیم.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۶۳ - ۱۳۶۰/۴/۱۳

*

آنها پیشقدم شدند و همه اشخاصی که در جبهه ها و پشت جبهه ها از پانزده خرداد به این طرف به سوی حق تعالی شتافتند، موجب سرافرازی ملت ما و مظلومین جهانند. آنچه مهم است برای ما، این است که ما چه باید بکنیم. آنها خدمت خودشان را به اسلام کردند و آن وقت [که] خدای تبارک و تعالی مقدر فرمود به خدمت او شتافتند...

کسی که هجرت را به سوی خدا می داند و شهادت را فوز عظیم می داند و شهادتی که در صدر اسلام و از صدر اسلام تاکنون داده است عالیت و بالاتر از تمام افرادی هستند که در این قرن موجودند، مثل علی بن ابیطالب (سلام الله علیه) و حسن بن علی (سلام الله علیه) و حسین بن علی و اصحاب او (سلام الله علیهم) و سایر ائمه ما (علیهم السلام)، آنها عمر خودشان را صرف کردند تا اسلام را حفظ کنند.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۱۱۲ و ۱۱۳ - ۱۳۶۰/۶/۹

*

در این چند سال اخیر صدها شهید داده و هزاران شهید و هزاران معلول، و پایدار ایستاده است و امثال این آقایان که شهید شده اند در عین حال که در نظر ما بسیار ارجمند هستند، لکن آنها پیش خدا رفتند و ما به جای آنها اشخاصی داریم مکتبی، انسانی که به شهادت فکر می کند و داوطلب شهادت است.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۱۱۵ - ۱۳۶۰/۶/۹

*

البته این قضایایی که واقع شده است در طول این انقلاب و خصوصاً این دهه های آخر، این قضایا برای ما ناگوار و برای ملت ما سوگ آور است، برای اینکه اشخاصی که ما از دست می دهیم هریک از آنها ذخایری است و يك ذخیره ای است برای کشور ما و برای اسلام ما، هریک از اینها مردانی هستند که به تنهایی نظیر يك جمعیت هستند، متعهد و متوجه به خدا. لکن در عین حال هر يك از آنها که از بین رفت، چه فردی و چه اجتماعی، ملت ما قویتر شد و انسجام ملت بیشتر شد و بیداری آنها زیادتیر شد و اطلاع آنها بر مقاصد شوم آن قدرتهای بزرگ و مقاصد شوم این انگلهایی که برای آنها کار می کنند، بیشتر واضح شد.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۱۱۸ - ۱۳۶۰/۶/۱۰

*

گوارا باد شربت شهادت بر شهدای انقلاب اسلامی و [به] خصوص شهدای اخیر ما که با دست جنایتکار منافورین عناصر پلید به جوار رحمت حق شتافتند و افتخار برای اسلام و ننگ و نفرت برای دشمنان دژخیم ملت شریف آفریدند.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۱۱۲ - ۱۳۶۰/۶/۱۵

*

تمام انبیاء برای اصلاح جامعه آمده اند، تمام و همه آنها این مسئله

را داشتند که فرد باید فدای جامعه بشود. فرد هرچه بزرگ باشد، بالاترین فرد که ارزشش بیشتر از هر چیز است در دنیا، وقتی که با مصالح جامعه معارضه کرد این فرد باید فدا بشود. سیدالشهدا روی همین میزان آمد رفت و خودش و اصحاب و انصار خودش را فدا کرد، که فرد باید فدای جامعه بشود، جامعه باید اصلاح بشود «لیقوم الناس بالقسط».

ص ن - ج ۱۵ - ص ۱۴۸ - ۱۳۶۰/۶/۱۸

*

البته ما متأسفیم و می دانیم که شخصیت‌های بزرگی از دست رفته اند و یادشان گرامی. لکن شخصیت‌ها اسباب این نمی شود که يك ملتى که سی و چند میلیون جمعیت دارد و همه مصمم و همه حاضر، يك افرادی وقتی همین شخصیت‌ها به شهادت می رسند خانواده هایشان و برادر هایشان و بچه های کوچکشان می آیند و صحبت می کنند و دل‌داری به مردم می دهند. بچه كوچك می آید و می گوید که مردم به انسجام خودشان ادامه بدهند. يك همچو کشوری که اینطوری شده و این از برکت اسلام است که مردم اینطوری در صحنه حاضرند وقتی اینطور شد دیگر معنا ندارد که کسی بگوید که به يك مویی بسته است و تزلزل حاصل شده است.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۱۲۸ - ۱۳۶۰/۶/۲۱

*

اسلام از این شهدا و بالاترین شهید را در راه هدف تقدیم کرده است. اسلام مثل خود رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) را و مثل امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) و ائمه معصومین و علمای بزرگ در طول تاریخ را فدای این راه و هدف نموده، چه باک از اینکه این فرزندان اسلام که شهادت برای آنها افتخار و برای ملت ما افتخار آفرین است از دست بدهد. اگر میزان هدف است و اگر میزان اسلام است و پیاده کرده احکام قرآن است، این هدف به جای خودش

هست و هر يك از اينها كه شهيد بشوند با آنكه بر ما ناگوار است لكن برای هدف مفید است.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۱۶۷ - ۱۳۶۰/۷/۷ *

چه ساعاتمند بودند این شهیدان که دین خود را به اسلام و ملت شریف ایران ادا نموده و به جایگاه مجاهدین و شهدای اسلام شتافتند. شهدای عزیز ما که در راه هدف و آرمان اسلامی به شهادت رسیدند موجب سرافرازی و افتخار هم میهنان و قوای مسلح و خانواده های عزیز خود شدند.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۱۷۱ و ۱۷۲ - ۱۳۶۰/۷/۸ *

انقلاب اسلامی گوش و چشمش پر از شهیدان حسین گونه است. مطمئن هستیم پیامبر اسلام به فداکاری این عزیزان جبهه و پشت جبهه و این شهیدان محراب و منبر و در صف جماعات و در داخل مسجدها و بیمارستانها مباحثات می فرماید و چه بهتر و گوارتر که با شهادت این فرزندان اسلام و ذریه طاهره بر افتخارات آن بزرگوار در روز عرض اعمال هر چه بیشتر بیفزاییم.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۲۵۲ - ۱۳۶۰/۹/۲۰ *

رحمت خداوند بر این مجاهدان عظیم الشأن که شهادتشان پیروزی اسلام را بیمه می کند و ننگ و نفرت بر آمریکای جنایتکار و دست نشاندگان و هواداران آن.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۲۵۳ - ۱۳۶۰/۹/۲۰ *

این روزهای بزرگ را بزرگ بشمارید و اربعین ها را، عاشوراها و امثال اینها را بزرگ بشمارید و در موارد شهادت عزیزان ما آنها را هم بزرگ بشمارید مثل روز مفتوح (رحمة الله علیه) اینهایی که در

خدمت اسلام بودند و دشمنان اسلام آنها را شهید کردند.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۲۶۶ - ۱۳۶۰/۹/۲۵

*

شما پیروزید، برای اینکه خدا با شماست. شما پیروزید برای اینکه اسلام پشتیبان شماست. شما پیروزید برای اینکه ایمان دارید. شما پیروزید برای اینکه شهادت را در آغوش می گیرید و آنهایی که از شهادت و از مردن می ترسند، آنها شکست خورده اند، اگر چنانچه هم، لشکر عظیم داشته باشند. شما بر نفس خودتان پیروز شدید. شما جوانان در پشت جبهه و در بین کشور و برادران شما در جبهه بر نفس خودتان غلبه کردید و زندگی را زندگی ابدی دانستید و این زندگی حیوانی طبیعی را ناچیز شمردید. شما الان پیروز هستید و پیروزی شما مادامی که این قدرت نفسانی در شماست، مادامی که این ایده الهی در شماست، پیروزید چه شکست بخورید به حسب صورت و به حسب عوامل مادی و چه پیشرفت بکنید.

ص ن - ج ۱۶ - ص ۵۸ - ۱۳۶۰/۱۲/۱۰

*

چه سعادت‌مندند آنان که عمری را در خدمت به اسلام و مسلمین بگذرانند و در آخر عمر فانی به فیض عظیمی که دلباختگان به لقاءالله آرزو می کنند، نایل آیند. چه سعادت‌مند و بلند اخترند آنان که در طول زندگانی خود کمر همت به تهذیب نفس و جهاد اکبر بسته و پایان زندگانی خویش را در راه الهی با سرافرازی به خیل شهدای در راه حق پیوستند. چه سعادت‌مند و پیروزند آنان که در نشیب و فرازها و پست و بلندیهای حیات خویش به دامهای شیطانی و وسوسه های نفسانی نیفتاده و آخرین حجاب بین محبوب و خود را با محاسن غر به خون خر نموده و به قرارگاه مجاهدین فی سبیل الله راه یافتند.

ص ن - ج ۱۷ - ص ۵۶ - ۱۳۶۱/۷/۲۳

*

رحمت خداوند بر همه شهیدان و رضوان و مغفرت حق بر ارواح مطهرشان که جوار قرب او را برگزیدند و سرافراز و مشتاق به سوی جایگاه مخصوص شان در پیشگاه رب خویش شتافتند.

ص ن - ج ۱۷ - ص ۷۵ - ۱۳۶۱/۸/۲۵

*

اگر نبود برای شهدای در راه خداوند مگر این آیه کریمه، در معرفی مقام بلندپایه شهدا کافی بود، که عزیزی در راه حفظ اسلام و کشور اسلامی بزرگترین سرمایه خود را از دست داده اند، شهدایی که در حفظ شرف اسلام و دفاع از جمهوری اسلامی، همه چیز خود را در طبق اخلاص تقدیم خداوند متعال کردند.

در این آیه کریمه بحث در زندگی پس از حیات دنیا نیست، که در آن عالم همه مخلوقات دارای نفس انسانی به اختلاف مراتب از زندگی حیوانی و مادون حیوانی تا زندگی انسانی و مافوق آن زنده هستند. بلکه شرف بزرگ شهدای در راه حق، حیات عندالرب و ورود در ضیافت الله است. این حیات و این ضیافت را با قلمهای شکسته ای مثل قلم من نمی توان توصیف و تحلیل کرد. این حیات و این روزی غیر از زندگی در بهشت و روزی در آن است. این لقاءالله و ضیافت الله می باشد. آیا این همان نیست که برای صاحبان نفس مطمئنه وارد است «فادخلی فی عبادی و ادخلی جنّتی» که فرد بارز آن سید شهیدان (سلام الله علیه) است.

اگر آن است چه مژده ای برای شهیدان در راه مرام حسین (علیه السلام الله)، که همان سبیل الله است. از این بالاتر که در جنّتی که آن بزرگوار شهید فی سبیل الله وارد می شود و در ضیافتی که آن حضرت حاضرند به این شهیدان اجازه دخول دهند که غیر از ضیافتهای بهشتی است و آنچه در وهم من و تو و شما نیاید، آن بود.

بحمدالله شهیدان ما که پیرو شهید عظیم الشأن اسلام (علیه السلام) هستند، جمهوری اسلامی را بیمه کردند و پیروزی بر دشمنان اسلام

و ایران و ملت بزرگوار ایران و سایر ملت‌های مسلمان بلکه مستضعفان جهان را تحفه آوردند.

ص ن - ج ۱۸ - ص ۲۲۳ - ۱۳۶۲/۱۱/۲۰ *

بارالها! شهیدان ما را که دلباخته تو بوده اند به جوار خود بپذیر و در صف اولیای خود قرار ده.

ص ن - ج ۱۸ - ص ۲۳۹ - ۱۳۶۲/۱۱/۲۲ *

خون سلحشوران کوخ نشین، کاخهای ستم را در هم کوبید.

ص ن - ج ۱۹ - ص ۱۶۵ - ۱۳۶۳/۳/۱ *

الفاظ و عبارات توان توصیف آنانی را که از بیت مظلّم طبیعت به سوی حق تعالی و رسول اعظمش هجرت نموده و به درگاه مقدّسش بار یافته اند، ندارد.

ص ن - ج ۱۹ - ص ۴۰ - ۱۳۶۳/۶/۵ *

ای شهدای بزرگ و ای شهدای زنده عزیز! اگر نبود مجاهدت شما و برادران و خواهران بزرگوار شما در جبهه ها و پشت جبهه ها که با اخلاص خاص خود عنایات خاص خداوند قادر را جلب نمودید، کدام قدرت و کدام ابزار جنگی می توانست جمهوری اسلامی و کشور عزیز شما را از این دریای مواج متلاطم که شر و غرب و وابستگان به آنان دست به دست هم و بازو به بازوی یکدیگر داده و در پی غر آن کوشیدند و می کوشند، نجات دهد. این کوردلان از خدا بی خبر و عاری از معنویات نمی دانستند که این کشتی نوح است که خدایش کشتیان و پشتیان است.

ص ن - ج ۱۹ - ص ۹۷ - ۱۳۶۳/۱۱/۱۸ *

اگر نبود در شأن و عظمت شهدای فی سبیل الله این آیه کریمه که با قلم قدرت غیب بر قلب مبارک و نورانی سید رسل (صلی الله علیه و آله و سلم) نگاشته و پس از تزلزل مراحل به ما خاکیان صورت کتبی آن رسیده است، کافی بود که قلمهای ملکوتی و ملکی شکسته شود و قلبهای ماورای اصفیاء الله از جولان در حول آن فرو بسته شود.

ما خاکیان محبوب یا افلاکیان چه دانیم که این ارتزا عند رب الشهدا چی است؟ چه بسا مقامی باشد که خاص مقربان درگاه او جلّ و علا، و ارستگان از خود و ملک هستی باشد. پس مثل من و ابسته به علایق و وامانده از حقایق چه گویم و چه نویسم که خاموشی بهتر و شکستن قلم اولی است.

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۵/۵/۲۰

*

آیا بار یافتن نزد خداوند و ضیافت مقام مقدس ربوبی از آنان را می توان با قلم و بیان و گفتن و شنودن توضیح داد و آیا این همان مقام «فادخلی فی عبادی و ادخلی جنتی» نیست که حدیث شریف بر سید مظلومان و سرور شهیدان منطبق نموده است. آیا این جنت همان است که مؤمنان در آن راه دارند یا لطیفه الهی آن است. آیا این بار یافتن و ارتزا نزد رب الارباب، همان مفاهیم بشری آن است یا رمزی است الهی مافوق برداشت بشر. بارالها! این چه سعادت است که نصیب بندگان خاص خود کردی که ما از آن محرومیم.

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۵/۹/۲۰

*

گرامی باد بر ملت بزرگ ایران و بر پیروان شاهد بزرگ، حضرت محمد مصطفی (صلی الله علیه و آله و سلم) وجود رادمردانی که راه شهادت را برگزیده اند و در هجرت از زندگی عالم ادنی و جهان سفلی به وادی ایمن و ملکوت اعلا رسیده اند و در

جستجوی حیات، سرچشمه را یافته اند و سیراب و سرمست از جرعه «ارجعی الی ربک» به رؤیت جمال و کشف رضایت حق نایل آمده اند و «کفی بهم فخراً».

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۵/۱۱/۱۶

*

تجربه انقلاب اسلامی در ایران، با خونهای هزاران شهید و مجروح و خراب شدن منزلها و به آتش کشیده شدن تعداد بسیاری در بمب گذاریها و اسیر شدن فرزندان انقلاب و اسلام به دست دژخیمان بعث عراق و هزاران گونه تهدید و فشار اقتصادی و جانی به دست آمده است.

ص ن - ج ۲۰ - ص ۱۱۸ - ۱۳۶۶/۵/۶

*

و ما برای درك کامل ارزش و راه شهیدانمان فاصله طولانی را باید بپیماییم و در گذر زمان و تاریخ انقلاب و آیندگان آن را جستجو نماییم.

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۷/۴/۲۹

*

... خوشا به حال آنان که با شهادت رفتند! خوشا به حال آنان که در این قافله نور، جان و سر باختند! خوشا به حال آنهایی که این گوهرها را در دامن خود پروراندند!

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۷/۴/۲۹

*

نه تنها کسانی که تا مقام شهادت و جانبازی و حضور در جبهه پیش رفته اند، بلکه آنهایی که در پشت جبهه با نگاه محبت بار و با دعای خیر خود جبهه را تقویت نموده اند، از مقام عظیم مجاهدان و اجر بزرگ آنان بهره برده اند. خوشا به حال مجاهدان! خوشا به حال وارثان حسین (علیه السلام).

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۷/۴/۲۹

*

اذناب آمریکا باید بدانند که شهادت در راه خدا مسئله ای نیست که بشود با پیروزی و شکست در صحنه های نبرد مقایسه شود. مقام شهادت خود اوج بندگی و سیر و سلوک در عالم معنویت است. نباید شهادت را تا این اندازه به سقوط بکشانیم که بگوییم در عوض شهادت فرزندان اسلام، تنها خرمشهر و شهرهای دیگر آزاد شد، تمامی اینها خیالات باطل ملی گراهاست.

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۷/۴/۲۹

*

خون پاک صدها هنرمند فرزانه در جبهه های عشق و شهادت و شرف و عزت، سرمایه زوال ناپذیر آنگونه هنری است که باید به تناسب عظمت و زیبایی انقلاب اسلامی، همیشه مشام جان زیبا پسند طالبان جمال حق را معطر کند.

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۷/۶/۳۰

*

از شهدا که نمی شود چیزی گفت، شهدا شمع محفل دوستانند، شهدا در قهقهه مستانه شان و در شادی وصولشان «عند ربهم یرزقون» اند و از نفوس مطمئنه ای هستند که مورد خطاب «فادخلی فی عبادی و ادخلی جنتی» پروردگارند. اینجا صحبت عشق است و عشق و قلم در ترسیمش بر خود می شکافد.

ص ن - ج ۲۱ - ص ۳۲ - ۱۳۶۷/۷/۱

*

وصایای شهدا

آنچه مقابل شما است جملاتی از وصیتهای عده ای از شهدای انقلاب اسلامی است. برآستی انسان را به یاد شهدای صدر اسلام می اندازد. من شرمم می آید که خود را در مقابل این عزیزان

سرشار از ایمان و عشق و فداکاری به حساب آورم. این وصیتنامه هایی که این عزیزان می نویسند مطالعه کنید. پنجاه سال عبادت کردید و خدا قبول کند. يك روز هم یکی از این وصیتنامه ها را بگیرید و مطالعه کنید و تفکر کنید... از اینها يك قدری تعلیم و تعلم پیدا کنید.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۳۲ و ۳۳ - ۱۳۶۰/۴/۱ *

اینجانب هر وقت با این عزیزان معظم برخورد می کنم یا وصیتنامه انسان ساز شهیدی را می بینم، احساس حقارت و زبونی می کنم.

ص ن - ج ۱۶ - ص ۴۴ - ۱۳۶۰/۱۱/۲۱ *

و گوارا باد بر این شهیدان، لذت انس و همجواریشان با انبیای عظام و اولیای گرام و شهدای صدر اسلام و گوارا تر بر آنان باد نعمت رضایت حق که «رضوان من الله اکبر».

ص ن - ج ۱۹ - ص ۲۹۶ *

مزار شهدا

و همین تربت پاک شهیدان است که تا قیامت مزار عاشقان و عارفان و دلسوختگان و دارالشقای آزادگان خواهد بود.

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۷/۴/۲۹ *

بدا به حال آنهایی که از کنار این معرکه بزرگ جنگ و شهادت و امتحان عظیم الهی تا به حال، ساکت و بی تفاوت و یا انتقاد کننده و پرخاشگر گذشتند.

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۷/۴/۲۹

*

امام و شهدا

خدا شاهد است که مصطفای من تنها آن نبود که سالش نزدیک است، بلکه همه به خاک و خون کشیده های حادثه شوال (فاجعه کشتار مردم در ۱۷ شهریور میدان ژاله تهران)، مصطفاهای من بودند.

ص ن - ج ۲ - ص ۱۰۲ - ۱۳۵۷/۶/۲۱

*

امیدوارم شماها هم، همان طور که بازماندگان کربلا و احد و امثال اینها بودند و اجر داشتند، شما هم در شمار آنها نامتان به بهشت برسد.

ص ن - ج ۹ - ص ۲۳۸ - ۱۳۵۸/۷/۹

*

من از خداوند تعالی رحمت برای شهدای عزیز در این جنگ تحمیلی خواستارم. اینان برای اسلام فدا شدند و در نزد خدای تعالی و در جوار رحمت و اسعه او به سعادت ابدی و افتخار دائمی رسیدند و به بازماندگان آنان تبریک و تسلیت عرض می نمایم.

ص ن - ج ۱۳ - ص ۱۲۲ - ۱۳۵۹/۷/۱۷

*

آنچه از دنیا است، فانی است و آنچه برای خدا تقدیم می شود، باقی و ابدی است و این شهدا زنده هستند و در پیش خدای تبارک و تعالی «عندربهم یرزقون» اند آنها الان در درگاه خدای تبارک و تعالی روزیهای معنوی و روزیهای همیشگی را به آنان نائل شدند و آنچه از خدا بود تقدیم کردند و آنچه داشتند و آن جان خودشان بود تسلیم کردند و خدای تبارک و تعالی آنها را پذیرفته است و می پذیرد و ماها عقب ماندیم، ما باید تأسف بخوریم که نتوانستیم این راه را برویم.

اینها پیشقدم بودند و رفتند و به سعادت خود رسیدند و ما عقب ماندیم و نتوانستیم در این قافله سیر کنیم و در این راه، راهرو باشیم.

ص ن - ج ۱۴ - ص ۱۶۱ - ۱۳۶۰/۱/۱۳

*

من فرزندان عزیزی که افتخار آفرین بودند، از دست دادم و شما عزیزان دلبندی که موجب سرافرازیتان بودند، به جوار رحمت حق فرستادید. خداوند پناه شما و مددکارتان باد.

ص ن - ج ۱۴ - ص ۱۹۲ - ۱۳۶۰/۱/۲۷

*

من گاهی وقتی اینها را، این اجتماعاتشان را، این تعهدشان را می بینم، برای خودم حقارت قائل می شوم. اگر این پاسداری است که در کنار سنگر، نماز شب می خواند و جانش را در محل خطر قرار می دهد، اگر این سربازی است که در جبهه جان خودش را در خطر می بیند و نماز شبش را می خواند و وصیت می نویسد آنطور وصیتها، اگر اینها مسلمان هستند، خوب من چه می گویم.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۶۱ - ۱۳۶۰/۴/۱۰

*

از شهیدان ارجمندی که خداوند تعالی در شأن آنان کلمه بزرگ «احیاء عnder بهم یرزقون» را فرموده است بشری قاصر، مثل من چه تواند گفت.

ص ن - ج ۱۷ - ص ۱۰۴ - ۱۳۶۱/۹/۲۰

*

ماها و نویسندگان و گویندگان و سخنوران اگر بخواهیم، ارزش عمل این شهیدان و جانبازان راه خدا و فداکاری آنان و حجم پیامد این شهادتها و جان نثاریها را بشماریم، شاید ناچار باشیم به عجز خود اعتراف کنیم تا چه رسد به مراتب معنوی و مسائل انسانی و الهی آن، که بی شك عاجز و وامانده می باشیم.

ص ن - ج ۱۷ - ص ۱۸۸ - ۱۳۶۱/۱۱/۲۱ *

بارالها! تو واقفی بر اسرار، و غیر تو چه می داند و چه سان از عهده شکر نعمتهایی که به ملت عزیز ما عطا فرموده ای بدر آید. ما از عهده شکر شهدای گرانقدر و شهیدان زنده عزیز و اسرا و مفقودین معظم و بازماندگان و وابستگان به آنان و بالجمله ملت بزرگوار نیز نخواهیم برآمد.

ص ن - ج ۲۰ - ص ۲۶ - ۱۳۶۵/۵/۲۰ *

به هر حال قلم و بیان من عاجز است که مقاومت عظیم و گسترده میلیونها مسلمان شیفته خدمت و ایثار و شهادت را در این کشور صاحب الزمان (ارواحناfade) ترسیم نماید و از حماسه ها و رشادتها و خیرات و برکات فرزندان معنوی کوثر، حضرت فاطمه (سلام الله علیها) سخن بگویند که همه اینها از هنر اسلام و اهل بیت و از برکات پیروی امام عاشورا سرچشمه گرفته است.

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۵/۱۱/۱۶ *

از خداوند می خواهم مرا در کنار شهدای جنگ تحمیلی بپذیرد.
ص ن - ج ۲۱ - ص ۹۴ و ۹۵ - ۱۳۶۷/۱۲/۳ *

شهدای روحانیت

بزرگترین فر روحانیت و علمای متعهد اسلام با روحانی نماهادر همین است که علمای مبارز اسلام همیشه هدف تیرهای زهر آگین جهانخواران بوده اند و اولین تیرهای حادثه، قلب آنان را نشانه رفته است. ولی روحانی نماها در کنف حمایت زرپرستان دنیا طلب، مروج باطل یا ثناگوی ظلمه و مؤید آنان بوده اند.

ص ن - ج ۲۱ - ص ۷ - ۱۳۶۷/۶/۱۴

*

درود بر حاملان امانت وحی و رسالت پاسداران شهیدی که ارکان عظمت و افتخار انقلاب اسلامی را بر دوش تعهد سرخ و خونین خویش حمل نموده اند.

سلام بر حماسه سازان همیشه جاوید روحانیت که رساله علمیه و عملیه خود را به دم شهادت و مرگب خون نوشته اند و بر منبر هدایت و وعظ و خطابه ناس از شمع حیاتشان گوهر شبچراغ ساخته اند.

افتخار و آفرین بر شهدای حوزه و روحانیت که در هنگامه نبرد، رشته تعلقات درس و بحث و مدرسه را بریدند و عقال تمنیات دنیا را از پای حقیقت علم برگرفتند و سبکبالانه به میهمانی عرشیان رفتند و در مجمع ملکوتیان شعر حضور سروده اند.

سلام بر آنان که تا کشف حقیقت تققه، به پیش تاختند و برای قوم و ملت خود منذران صادقی شدند که بند بند حدیث صداقتشان را قطرات خون و قطعات پاره پاره پیکرشان گواهی کرده است.

و حقاً از روحانیت راستین اسلام و تشیع جز این انتظاری نمی رود که در دعوت به حق و راه خونین مبارزه مردم، خود، اولین قربانیها را بدهد و مهر ختام دفترش شهادت باشد.

آنان که حلقه ذکر عارفان و دعای سحر مناجاتیان حوزه ها و روحانیت را درك کرده اند، در خلسه حضورشان آرزویی جز شهادت ندیده اند و آنان از عطایای حضرت حق در میهمانی خلوص و تقرب جز عطیه شهادت نخواستند.

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۷/۱۲/۳

*

شهدای روحانیت منحصر به شهدای مبارزه و جنگ در ایران نیستند. یقیناً رقم شهدای گمنام حوزه ها و روحانیت که در مسیر نشر

معارف و احکام الهی به دست مزدوران و نامردمان، غریبانه جان باخته اند، زیاد است.

ص ن - ج ۲۱ - ص ۸۸ و ۸۹ - ۱۳۶۷/۱۲/۳ *

در هر نهضت و انقلاب الهی و مردمی، علمای اسلام اولین کسانی بوده اند که بر تارک جبین شان خون و شهادت نقش بسته است. کدام انقلاب مردمی - اسلامی را سراغ کنیم که در آن حوزه و روحانیت پیش کسوت شهادت نبوده اند و بر بالای دار نرفته اند و اجساد مطهرشان بر سنگفرش های حوادث خونین به شهادت نایستاده است؟

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۷/۱۲/۳ *

خدا را سپاس می گزاریم که از دیوارهای فیضیه گرفته تا سلولهای مخوف و انفرادی رژیم شاه و از کوچه و خیابان تا مسجد و محراب امامت جمعه و جماعات و از دفاتر کار و محل خدمت تا خطوط مقدم جبهه ها و میادین مین، خون پاک شهدای حوزه و روحانیت افق فقاقت را گلگون کرده است و در پایان افتخارآمیز جنگ تحمیلی نیز رقم شهدای و جانبازان و مفقودین حوزه ها نسبت به قشرهای دیگر زیادتر است. بیش از دو هزار و پانصد نفر از طلاب علوم دینی در سراسر ایران در جنگ تحمیلی شهید شده اند و این رقم نشان می دهد که روحانیت برای دفاع از اسلام و کشور اسلامی ایران تا چه حد مهیا بوده است.

ص ن - ج ۲۱ - ص ۸۹ و ۹۰ - ۱۳۶۷/۱۲/۳

اهل بیت شهید

جایگاه خانواده ها

دروود خداوند بر خانواده های شهادتی که با صبر و شکیبایی و مقاومت و با تقدیم عزیزان خود به خدا و اسلام، بزرگترین حماسه های تاریخ معاصر را ترسیم کرده و می کنند.

ص ن - ج ۱۳ - ص ۱۱ - ۱۳۵۹/۵/۲۲

*

شما خانواده های شهدا و معلولین و مجروحین نشان دادید که هرگز اجازه نمی دهید استعمار بر مقدرات این کشور سایه افکند. شما خانواده های شهدا با شهادت افتخار آفرینان این مرز و بوم، به جهانیان فهماندید که از همه عزیزان در راه اسلام خواهید گذشت. شما چشم و چراغ این ملتید. خداوند یار تان باد. شما با ایثار فرزندان و جوانان و عزیزان خویش به همه نشان دادید که توطئه های داخل و خارج نخواهد توانست بر این ملت مصمم پیروز شود. مبارزات کشور ما عقیدتی است و جهاد در راه عقیده شکست ناپذیر است.

ص ن - ج ۱۴ - ص ۶۴ - ۱۳۵۹/۱۱/۲۲

*

مادران و پدران و فرزندان و همسران این شهدا، چون قهرمانان صدر اسلام به شهادت اینان افتخار می نمایند و چون کوهی در مقابل حوادث ایستاده اند.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۱۲۲ - ۱۳۶۰/۶/۱۵

*

شما در کجا می توانید در غیر سایه اسلام و تربیت اسلامی چنین جوانهایی و چنین بازماندگان از جوانهای شهید پیدا بکنید؟ اینها در عین حالی که جوانان خودشان را از دست داده اند و در جبهه ها خاندان خودشان را از دست داده اند و آواره شدند معذک ایستاده اند و

شجاعانه در مقابل دشمنها ایستاده اند و برای فداکاری حاضرند.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۱۹۴ - ۱۳۶۰/۷/۲۶

*

شما (جانبازان) و شهیدان آیت ملت و بستگان شما و بازماندگان شهدا، در محضر خدا با يك سند ثبت شده وارد می شوید و ما همچو سندی را نداریم. سعادت مال شماست و مال بستگان شما و مال شهدا و

بازماندگان شهداست.

ص ن - ج ۱۶ - ص ۲۸ - ۱۳۶۰/۱۱/۱۵

*

امروز ما مفتخر هستیم که مادران دلیری که عزیز از دست داده اند و پدران عزیزی که جوانانشان شهید شده اند آنچنان با ما برخورد می کنند که گویی عروسی عزیزان و جوانانشان را جشن می گیرند.

ص ن - ج ۱۶ - ص ۴۴

*

ما در راه اسلام، این هدف مقدس، از شهادت نور چشمانمان هراس نداریم و سند ما، پدران و مادران شهدای عزیزمان است که آنچنان با گشاده رویی و شجاعت معنوی از شهادت عزیزانشان استقبال می کنند که انسان را به یاد حضرت علی بن الحسین (ع)، امام سجاد (ع) و عمه بزرگوارش زینب کبری (ع)، فرزند علی بن ابیطالب (سلام الله علیه) می اندازد.

ص ن - ج ۱۶ - ص ۵۶ - ۱۳۶۰/۱۲/۹

*

سلام و درود بر شما پدران و مادران، همسران، فرزندان و بازماندگان شهدا که از بهترین عزیزان خود، در راه بهترین هدف که اسلام عزیز است، بزرگوارانه گذشته اید و در امر دفاع از دین خدا،

آنچنان صبر و مقاومت نشان داده اید که رشادت و استقامت یاران سید شهیدان حضرت امام حسین (ع) را در خاطره جهانیان تجدید کردید.

ص ن - ج ۱۷ - ص ۷۵ - ۱۳۶۱/۸/۲۵

*

ما در فقدان عزیزانمان که ناراحت می شویم برای اینکه اینها را از خودمان می دانیم. اگر ما همه را از خدا بدانیم و ببینیم که اینها نعمتی هستند که خدا داده، نعمتی هست که خدا می برد پیش خودش، شهدا مهمان خدا هستند. اگر اینها را ما واقعاً در قلبمان ادراک بکنیم، عید می شود برای کسانی که شهید دارند، عید می شود برای کسانی که مجروح شدند، عید می شود برای کسانی که در راه خدا عزیزان خودشان را از دست دادند، برای اینکه این عزیزان، عزیزان خدا هستند، اینها همه از او هستند.

ص ن - ج ۱۸ - ص ۲۶۰ - ۱۳۶۲/۱۲/۳۰

*

مبارک باد بر خانواده های عزیز شهدا، مفقودین و اسرا و جانبازان و بر ملت ایران که با استقامت و پایداری و پایداری خویش به بنیانی مرصوص مبدل گشته اند که نه تهدید ابر قدرتها آنان را به هراس می افکند و نه از محاصره ها و کمبودها به فغان می آیند و چون گذشته به راه خود که همان راه اسلام عزیز و عزت و شرف و انسانیت است ادامه می دهند و زندگی با عزت را در ضمیمه مقاومت صبر، بر حضور در کاخهای ذلت و نوکری ابرقدرتها و سازش و صلح تحمیلی ترجیح می دهند.

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۵/۱۱/۱۶

*

کدام تحولی بالاتر از اینکه پدران و مادران و همسران شهیدان ما از فرا عزیزان خود شکوه نمی کنند ولی غبطه و حسرت دوری از

قافله شهدا را بر زبان دارند.

ص ن - ج ۲۰ - ص ۵۹ و ۶۰ - ۱۳۶۵/۱۱/۱۶

*

خداوندا! شهدای عزیز این ملت را که برای تو و برای اعتلای دین تو جان باخته اند، در جوار اولیایت مخلص فرما و به بازماندگان آنان خصوصاً پدران و مادران و فرزندان و همسرانشان که برای رضای تو، فرا و دوری آنان را تحمل می کنند و پرچم مبارزه آنان را بر دوش گرفته و به پیش می روند، صبر و اجر کرامت کن و فرزندان آنان را برای رافت و مهربانی بیشتر به مادران داغیده خود مهیا فرما.

ص ن - ج ۲۰ - ص ۶۲ - ۱۳۶۵/۱۱/۱۶

*

پدران و مادران و همسران و خویشاوندان شهدا، اسرا، مفقودین و معلولین ما توجه داشته باشند که هیچ چیزی از آنچه فرزندان آنان به دست آورده اند، کم نشده است. فرزندان شما در کنار پیامبر اکرم(ص) و ائمه اطهارند. پیروزی و شکست برای آنها فرقی ندارد.

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۷/۴/۲۹

*

خواست خدا هر چه هست ما در مقابل آن خاضعیم و ما تابع امر خداییم و به همین دلیل طالب شهادتیم و تنها به همین دلیل است که زیر بار ذلت و بندگی غیر خدا نمی رویم.

ص ن - ج ۲۰ - ص ۲۳۶ - ۱۳۶۷/۴/۲۹

*

خانواده های شهدا تا همیشه تاریخ، این مشعلداران راه اولیا، افتخار روشنایی طر الی الله را به عهده گرفته اند...
مفقودین عزیز، محور دریای بیکران خداوندی اند و فقرای ذاتی دنیای دون در حسرت مقام والایشان در حیرتند.

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۷/۷/۱

*

و می بینیم که باز ماندگان شهدا و آسیب دیدگان و متعلقان آنان با چهره های حماسه آفرین و گفتار و کرداری مشتاق و اطمینان بخش، با ما و شما روبرو می شوند و اینها همه از عشق و علاقه و ایمان سرشار آنان است. به خداوند متعال و اسلام و حیات جاویدان...، اسلام باید افتخار کند که چنین فرزندان تربیت نموده و ما همه مفتخریم که در چنین عصری و در پیشگاه چنین ملتی می باشیم.

ص ن - ج ۲۱ - ص ۱۸۰ و ۱۸۱

*

اما نکاتی که در بازسازی و سازندگی توجه [به] آن ضروری است:

با اینکه اطمینان داریم که خانواده های معظم شهدا و جانبازان و اسرا و مفقودین هیچ گاه راضی نشده و نمی شوند که در برابر ایثار عزیزانشان که فقط به خاطر خدا و رسیدن به کمال بوده است سخن از رفاه و مادیات به میان آید و همت آنان بلندتر از این مقوله هاست. ولی بر دست اندرکاران نظام است که همه ذو و استعداد و توان خود را در هر چه بهتر رسیدن به امور معنوی و مادی و ارزشی و فرهنگی این یادگاران هدایت و نور به کار گیرند و از خدمت بی شائبه و بی منت به آنان دریغ نکنند که هر چه انقلاب اسلامی ایران دارد از برکت مجاهدت شهدا و ایثارگران است.

من می دانم که بسیاری از خانواده های عزیز شهدا و جانبازان و اسرا و مفقودین به خاطر مناعت طبع و بزرگواری و اخلا کریمه خود در مصایب و مشکلات زندگی، به مسؤولان مراجعه نکرده اند و یا مراجعه شان به حداقل بوده است. و همه نیز می دانیم که اکثریت این قشر و رزمندگان عزیز اسلام، از طبقات محروم و کم درآمد بودند و مرفهین کمتر دل برای انقلاب سوختند. ولی وظیفه ماست که

در حد توان و مقدورات قدرشناس زحمات آنان باشیم و من میل ندارم که این قدرشناسی فقط در حد تعریف و تمجید ظاهری خلاصه شود، بلکه باید در همه نوع امتیازات اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی به آنها بها داده شود.

ص ن - ج ۲۱ - ص ۳۷ - ۱۳۶۷/۷/۱۱

*

هر روز ما در جنگ برکتی داشته ایم که در همه صحنه ها از آن بهره جسته ایم... از همه اینها مهمتر استمرار روح اسلام انقلابی، در پرتو جنگ تحقق یافت. همه اینها از برکت خونهای پاک شهدای عزیز هشت سال نبرد بود، همه اینها از تلاش مادران و پدران و مردم عزیز ایران در ده سال مبارزه با آمریکا و غرب و شوروی و شر نشأت گرفت. جنگ ما جنگ حق و باطل بود و تمام شدنی نیست. جنگ ما جنگ فقر و غنا بود، جنگ ما جنگ ایمان و رذالت بود و این جنگ از آدم تا ختم زندگی وجود دارد...

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۷/۱۲/۳

*

فرزندان شاهد

لازم می دانم در امور فرهنگی فرزندان عزیزم، این یادگاران شهیدان و معلولین و مفقودین و اسرا دقت بیشتر نموده و آنان را از کودکان تا دانشگاه به بهترین وجه اداره نمایید. از آنجا که جامعه اسلامی، استقلال و آزادی و جمهوری اسلامی خویش را مدیون ایثارهای غیر قابل ترسیم این عزیزان می داند، هر چه سریعتر با وزیران آموزش و پرورش و فرهنگ و آموزش عالی طرحی را تنظیم نموده و به شورای عالی انقلاب فرهنگی تقدیم نمایید. اعضای محترم این شورا خود توجه دارند که بزرگترین و خدایسندانه ترین ارزش اسلامی خدمت به فرزندان این عزیزان است.

پیام ۱۳۶۵/۱/۶
*

اینجانب از حوزه های علمیه تقاضا دارم تا در صورت درخواست ورود بدان حوزه ها آنان را یاری و به طور شایسته تعلیم و تربیت نمایند. صدا و سیمای جمهوری اسلامی، برنامه هایی را در زمینه رشد استعداد و خلاقیت این فرزندان معظم تدوین نمایند.

پیام ۱۳۶۵/۱/۶
*

نور چشمان عزیزم توجه خواهند داشت، اکنون که رسالت بزرگ پدران بزرگوار خود را بر دوش می کشند، در راه تهذیب و تحصیل خود با الهام از روح پرفتوح سربازان امام زمان (ارواحناه فداه) تلاش وافر نمایند تا با کسب دانش و معنویت اسلامی امور جامعه خویش را به دست گیرند.

پیام ۱۳۶۵/۱/۶
*

من به شما سلام و درود می فرستم و به وجود شما مباحثات و افتخار می کنم و چه افتخاری بالاتر از اینکه ما در تداوم انقلابمان ذخیره های عظیمی همچون شما عزیزان را داریم که حضورتان در جامعه در تمامی صحنه های اسلامی و انقلابی و مردم، یادآور رشادتها و فداکاریها و اخلاص رادمردانی است که به برکت خونهای پاک آنان انقلاب و جمهوری اسلامی ایران بارور گردید و با شهادت و ایثار و جانبازی و اسارت آنان، از پانزدهم خرداد تاکنون، بر تارک نهضتمان نام مجدد آزادی و شرف پایدار ماند.

ص ن - ج ۱۹ - ص ۲۹۶ و ۲۹۷
*

شما گواهان صادق و یادگاران عارفها و اراده های استوار و آهنین نمونه ترین بندگان مخلص حقید که مراتب انقیاد و تعبد خویش را به

درگاه اقدس حق تعالی با نثار خون و جان به اثبات رسانیدند و در میدان جهاد اکبر با نفس و جهاد اصغر با خصم، واقعیت پیروزی خون بر شمشیر و غلبه اراده انسان را بر شیطان مجسم کردند و سرمایه جان خویشتن را به بهای اندک فروختند و ملعبه زخارف زودگذر دنیا و متعلقات آن نشدند و با همتی بلند به سودا و معامله ای برخاستند که خدا مشتری جان آنان شد و اجر و مزدشان را بی دریغ در نزد خود قرار داد و حیاتشان را جاودانه ساخت که این منتهی آرزوی عاشقان و مشتاقان و غایت عمل و آمال عارفان است که «یالیتنا کنا معهم».

ص ن - ج ۱۹ - ص ۲۹۶ و ۲۹۷ - ۱۳۶۵/۲/۸

*

و اینک ما و شما مانده ایم که وارث آن رسالتیم و حامل آن امانت. عزیزانم من شما را دوست داشته و همچون فرزندان خود می دانم و همیشه شما را دعا می کنم و با نصیحتی مشفقانه و پدرانیه از شما فرزندان خوب و با وفای خودم می خواهم که بار امانت پدرانتان را که میراث عزت و راه و رسم زندگی آنان بوده است، بخوبی بر دوش کشید و تقوی و پاکی و پاکدامنی را پیشه کنید و نظم در زندگی و تمامی مراحل آن حکمفرما سازید و با جدیت به تحصیل علوم و کسب معارف و بهره وری از استعدادهای الهی خود بپردازید.

ص ن - ج ۱۹ - ص ۲۹۶ و ۲۹۷

*

هیچ گاه سلاح مبارزه با ظلم و استکبار و استضعاف را بر زمین نگذارید و دوستی با دوستان خدا و دشمنی با دشمنان خدا را شعار خود سازید و خود را از مردم پابرهنه و مستضعف و بی پناهی که تمامی عزت ما رهین منت و خدمت آنان است و شهیدان و جانبازان و اسرا و مفقودین نیز از همین قشرند، دور نسازید.

ص ن - ج ۱۹ - ص ۲۹۶ و ۲۹۷

*

مؤكداً از شما فرزندان شهدا می خواهم که با مادران داغدیده خود به عطوفت و مهربانی رفتار کنید که «الجنة تحت اقدام الامّهات».

ص ن - ج ۱۹ - ص ۲۹۶ و ۲۹۷

*

آخرین سخنم در اینجا با شما، اینکه به جمهوری اسلامی که ثمره خون پدرانانتان است تا پای جان وفادار بمانید و با آمادگی خود و صدور انقلاب و ابلاغ پیام خون شهیدان، زمینه را برای قیام منجی عالم و خاتم الله و حیاء و مفخر الله ولینا حضرت بقیة الله (روحی فداه) فراهم سازید.

ص ن - ج ۱۹ - ص ۲۹۶ و ۲۹۷ - ۱۳۶۵/۲/۸

*

خداوند به همه ما توفیق خدمت و اخلاص عنایت فرماید و این گوهرهای گرانبها را از کید و وسوسه های شیطان محافظت کند.

ص ن - ج ۱۹ - ص ۲۹۶ و ۲۹۷ - ۱۳۶۵/۲/۸

*

گزارش مشروح مسائل فرهنگی و تحصیلی فرزندان عزیز شاهد و اصل گردید. از تلاش مسؤولان و صاحب نظرانی که به این امر مهم اهتمام نموده و در راه بارور شدن و شکوفایی استعدادهای سرشار نونهالان و جوانان برنامه ریزی کرده اند، تشکر می نمایم.

از این که نوشته اید فرزندان عزیز شهدا و مفقودین و جانبازان و اسرا با جدیت و عشق و علاقه درس می خوانند، موجب غرور و شادمانی است.

ص ن - ج ۲۱ - ۱۳۶۷/۶/۲۸

*

کارنامه نورانی شهادت و جانبازی عزیزان شما، گواه صادقی بر کسب بالاترین امتیازات و مدارج تحصیلی معنوی آنان است که با

مهر رضایت خدا امضا شده است و کارنامه شما در گرو تلاش و مجاهدت شما است. زندگی در دنیای امروز، زندگی در مدرسه اراده است و سعادت و شقاوت هر انسانی به اراده همان انسان رقم می خورد. اگر بخواهید عزیز و سربلند باشید، باید از سرمایه های عمر و استعداد های جوانی استفاده کنید. با اراده و عزم راسخ خود به طرف علم و عمل و کسب دانش و بینش حرکت نمایید که زندگی زیر چتر علم و آگاهی، آنقدر شیرین و انس با کتاب و قلم و اندوخته ها، آنقدر خاطره آفرین و پایدار است که همه تلخیها و ناکامیهای دیگر را از یاد می برد.

ص ن - ج ۲۱ - ۱۳۶۷/۶/۲۸

*

سلام گرم و محبت خالصانه ام را به این سرمایه های گرانبهای انقلاب، این یادگاران معلمین جاوید دانشگاه عشق و شهادت ابلاغ نمایید و از قول من به آنان بگویید که من با تمام وجود به شما عشق می ورزم و شما را از دل و جان دوست دارم.

ص ن - ج ۲۱ - ۱۳۶۷/۶/۲۸

*

علاقه مندم که فرد فرد شما عالم و متخصصی متعهد برای اسلام ناب محمدی (صلی الله علیه و آله وسلم) و مبارزی سرسخت، علیه اسلام آمریکایی و مرفهین، و پرچمدار وفاداری برای ایشارگران و شهیدان خود باشید و بتوانید با چراغ علم و عمل و تقوا، ظلمت نفا و کج فکریها و تحجرها و مقدس مآبیها را از دامن اسلام بزدایید.

ص ن - ج ۲۱ - ۱۳۶۷/۶/۲۸

*

من هدیه ای جز دعای خیر برای فرزندان شاهدان همیشه تاریخ، خصوصاً آنهایی که در تحصیل، جزء شاگردان ممتاز شناخته شده اند ندارم. امیدوارم خداوند عطش علم آموزی را در آنان زیاد و

سینه هاشان را دریای معارف خود گرداند و تعهد عمل را به آنان کرامت نماید.

ص ن - ج ۲۱ - ۱۳۶۷/۶/۲۸ *

امام و خانواده های شهدا

اینجانب برای شهدای عزیز ارتش و سایر قوای مسلح، طلب رحمت از پیشگاه خداوند می نمایم و طلب عافیت برای معلولین و مدافعین اسلام و تبریک و تسلیت به بازماندگان آنان می دهم. باید این عزیزان بدانند که مصیبت‌هایی که به آنان وارد شده است، ملت شریف با آنان شریک می باشند.

ص ن - ج ۱۴ - ص ۱۹۲ - ۱۳۶۰/۱/۲۷ *

من به مادران و پدران و همسران و تمام بازماندگان این عزیزان به جای تسلیت تبریک عرض می کنم «یالیتی کنت معهم فافوز فوزا عظیماً».

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۵/۹/۲۰ *

و من افتخار می کنم که در میان شما و در کنار شما هستم و در غم مصیبت‌های شما که مصیبت اسلام و مسلمین است، شریک می باشم.

ص ن - ج ۲۰ - ص ۵۹ و ۶۰ - ۱۳۶۵/۱۱/۱۶ *

اینک من به همه عزیزانی که خانه و کاشانه و جگرگوشگان خود را در این حوادث و میدان کارزار از دست داده اند، عرض می کنم که یقیناً شما احساس همدردی این خدمتگزار و پدر پیر خود را درک می کنید که من ویرانی خانه های شما را ویرانی خانه خود و شهادت و جراحت عزیزان و فرزندان شما را شهادت و جراحت فرزندان

خود می دانم و باشما هستم و شما را به صبر و مقاومت سفارش می کنم.

ص ن - ج ۲۰ - ص ۵۹ و ۶۰ - ۱۳۶۵/۱۱/۱۶ *

و ضرورتی نمی بینم که به این عزیزان سفارش و نصیحت کنم و رسالت بزرگ حفظ امانت خونهای مقدس شهیدان را بازگو نمایم که بحمدالله تا به حال خانواده های شهدا و اسرا و مفقودین و جانبازان خود حافظ و نگهبان ارزش شهادت و ایثار بوده اند و بعد از این نیز به یاری خدا پاسدار آن خواهند بود.

ص ن - ج ۲۱ - ص ۳۷ و ۳۸ - ۱۳۶۷/۷/۱۱ *

ملت شهیدپرور

ملت‌ی که خواهران و مادران دلیرش، افتخار به مرگ جوانان برومندش می‌کند که در صف شهدا هستند، پیروز است.

ص ن - ج ۲۰ - ص ۱۲ - ۱۳۵۶/۱۰/۱۹ *

شما ملت ایران که با خون خود، با جوانهای خود، اسلام را بیمه کردید، دست اجانب را قطع کردید، شما بر همه ملت ما منت دارید، من از همه شما منت می‌کشم، من خادم همه شما هستم.

ص ن - ج ۵ - ص ۱۲۵ - ۱۳۵۷/۱۲/۱۰ *

این روحیه در ملت ما پیدا شده بود که خودشان را با شو و اشتیا می‌خواستند فدا بکنند. آنچه ما را غلبه داد این روحیه بود، فلسفه نبود، جهان بینی نبود، اسلام شناسی نبود، هیچ این حرفها نبود، این روحیه که در ملت پیدا شد... يك مطلب عینی بود.

ص ن - ج ۵ - ص ۲۵۶ - ۱۳۵۸/۱/۱۷ *

يك ملت‌ی که شهادت را می‌طلبند و دعا می‌خوانند برای شهادت، اینها از دخالت نظامی می‌ترسند؟ اینها از حصر اقتصادی می‌ترسند؟

ص ن - ج ۱۲ - ص ۱۳۸ - ۱۳۵۹/۳/۱۴ *

آن شهادتی که همه اولیای خدا، همه انبیا دنبالش بودند و بسیاری از اولیای ما به شهادت رسیدند، آن معنا را می‌خواستند، مردم دنبال آن معنا هستند.

ص ن - ج ۸ - ص ۲۵۷ - ۱۳۵۸/۹/۲۱ *

من امیدوارم که همه ملت ما و همه افرادی که در سرتاسر کشور ما هستند، خدمتگزار باشند به این کشور، و خدمتگزار باشند به جمهوری اسلامی، و خدمتگزاری آنها همان مجاهده در راه خداست و من امیدوارم که همه آنها با مجاهدین در راه خدا شریک و سهیم باشند، برای اینکه آنها هم مجاهده می کنند ولو آن پیرزنی که در اقصی بلاد یک خدمتی می کند برای این مجاهدین و یا یک پیر مردی که در اقصی بلاد دارد خدمت می کند برای این شهدا و مجاهدین و بازماندگان شهدا. من امیدوارم که خداوند به همه آنها ثواب مجاهدین را عنایت بفرماید.

ص ن - ج ۱۳ - ۱۳۵۹/۱۰/۲۰

*

پیروز است، ملتی که راه خود را که صراط مستقیم انسانیت است یافته و در راه آن به جهاد مقدس برخاسته است.

ص ن - ج ۱۴ - ص ۶۴ - ۱۳۵۹/۱۱/۲۲

*

ملت مقاوم ما از روز اول مبارزه اش می دانست که با تمام قدرتها و ابرقدرتها دست به گریبان است و باید بداند که تمام ایادی داخلی و خارجی قدرتها و ابرقدرتها خصوصاً آمریکای جنایتکار برای شکست ما از تمام امکاناتش استفاده خواهد نمود. ولی چاره چیست که کوه مصیبتها در مقابل حیثیت اسلامی ایرانی ما چون کاهی است و مردم ما باید خود را آماده این درگیری حسینی تا پیروزی کامل بنمایند، که مرگ سرخ به مراتب بهتر از زندگی سیاه است و ما امروز به انتظار شهادت نشسته ایم تا فردا فرزندانمان در مقابل کفر جهانی با سرافرازی بایستند و بار مسئولیت استقلال واقعی را در تمامی ابعادش به دوش کشند و با افتخار پیام رهایی مستضعفین را در جهان سر دهند.

ص ن - ج ۱۴ - ص ۲۲۶ - ۱۳۶۰/۴/۱

*

آن ملت باید از مشکلات هر اس داشته باشد که ایمان نداشته باشد. آن که ایمان و عقیده دارد و به پاخاسته است تا جهاد کند در راه این ایمان و عقیده، و اعتقاد به این دارد که فداکاری در راه خدای تبارک و تعالی پیروزی است و رسیدن به مقام شهادت پیروزی دیگر است، يك همچو ملتی شکست ندارد.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۲۷ - ۱۳۶۰/۴/۱

*

ملت يك دریای بزرگی است و این دریای بزرگ هست و به جای اشخاصی که از صحنه آنها با شهادت بیرون می روند و جنایتکاران آنها را از صحنه بیرون می کنند، به جای آنها باز افراد می آیند و این سیل خروشان هست تا اینکه آمریکا را و سایر کشورهایی که می خواهند ما را طعمه کنند، قطع طمع همه آنها را بکنند.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۴۹ - ۱۳۶۰/۴/۸

*

ملتی که برای اقامه عدل اسلامی و اجرای احکام قرآن مجید و کوتاه کردن دست جنایتکاران ابرقدرت و زیستن با استقلال و آزادی قیام نموده است، خود را برای شهادت و شهید دادن آماده نموده است و به خود باکی راه نمی دهد که دست جنایت ابرقدرتها از آستین مشت جنایتکار حرفه ای بیرون آید و بهترین فرزندان راستین او را به شهادت رساند.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۵۱ - ۱۳۶۰/۴/۹

*

آنها باید بترسند که مرگ حیوانی را بر مرگ انسانی ترجیح می دهند و اما جوانهای ما و سردمداران ما که برای شهادت حاضر و آغوش باز کرده اند، اینها باکی از شهادت ندارند و ملت ما از این شهادتها بسیار دیده است.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۱۱۳ - ۱۳۶۰/۶/۹

*

منطق ما، منطق ملت ما، منطق مؤمنین، منطق قرآن است: «انالله و انا الیه راجعون». با این منطق هیچ قدرتی نمی تواند مقابله کند. ملتی که خود را از خدا می دانند و همه چیز خود را از خدا می دانند و رفتن از اینجا را به سوی محبوب خود، مطلوب خود می دانند، با این ملت نمی توانند مقابله کنند.

ننگ و نفرت ابدی بر وابستگان و پیروان شیاطین شر و غرب خصوصاً شیطان بزرگ آمریکای جنایتکار که با نقشه های شیطانی شکست خورده خود گمان کرده ملتی را که برای خداوند متعال و اسلام بزرگ قیام نموده و هزاران شهید و معلول تقدیم نموده با این دغل بازیها می تواند سست کند و یا از میدان به در برد. اینان پیروان سید شهیدانند که در راه اسلام و قرآن کریم از طفل شش ماهه تا پیرمرد هشتاد ساله را قربان کرد و اسلام عزیز را با خون پاک خود آبیاری و زنده نمود.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۱۵۴ - ۱۳۶۰/۶/۲۱

*

این هدف که از عهد آدم تاکنون مورد نظر خدای تبارک و تعالی و مورد نظر انبیای عظام و مورد نظر اولیای خدا بوده است و همه در راه این هدف فداکاری کردند و خود یا فرزندان خود را در راه این هدف، نثار کردند. خون آنها راه این هدف [را] به پیش می برد و با این شرارتها که این گروههای فاسد به راه انداختند هدف از دست نخواهد رفت و ملت رزمنده و شریف ایران خود را حاضر کرده است برای خدا همه چیز خودش را فدا کند.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۱۶۷ و ۱۶۸ - ۱۳۶۰/۷/۷

*

اکنون بر ملت ایران و خصوصاً قوای مسلح است که با شجاعت و

قدرت و مجاهدت و افزودن پشتکار، یاد آنان را زنده و به جهاد چون آنان ادامه دهند و در جبهه و پشت جبهه پیروزی آفرینند و به پیش روند.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۱۷۱ - ۱۳۶۰/۷/۸ *

کسانی که برای هدف و عقیده جهاد می کنند و از میهن عزیز خود دفاع می نمایند، از شهادت، این عزیزان هراسی به خود راه نمی دهند.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۱۷۱ - ۱۳۶۰/۷/۸ *

ما گرچه عزیزان ارزشمندی را از دست دادیم، لکن هدف به قوت خود باقی و فرزندان اسلام با اراده آهنین و تصمیم قاطع از اسلام و میهن عزیز خود دفاع می کنند و هر چه بیشتر برای خود و میهن خود افتخار می آفرینند.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۱۷۱ و ۱۷۲ - ۱۳۶۰/۷/۸ *

ملت بزرگ اسلام از محراب مسجد کوفه تا صحرای افتخار آمیز کربلا و در طول تاریخ پرارزش سرخ تشیع، قربانیانی ارزشمند به اسلام عزیز و فی سبیل الله تقدیم نموده و ایران شهادت طلب هم از این پدیده سعادت مند مستثنی نیست و ملت عزیز ما در روز رستاخیز با سرافرازی در پیشگاه مقدس خدای بزرگ و پیامبران و اولیای عظیم الشان، صفهای طولانی از شهیدان در راه دفاع از حق عرضه می دارد. از علمای اعلام وائمه جمعه و جماعت تا فداکاران و سربازان در جبهه های دفاع از حریم مقدس اسلام.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۲۲۵ - ۱۳۶۰/۹/۲۰ *

در هر شهادتی و در هر جنایتی، ملت متعهد به اسلام و کشور

مصمتر و در صحنه حاضرترند... ملت وفادار، شهادت را در راه خداوند با آغوش باز پذیرا هستند.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۲۵۲ و ۲۵۳ - ۱۳۶۰/۹/۲۰

*

ملتی که عشق شهادت در دل زن و مرد، كوچك و بزرگش جوش می زند و برای شهادت، هر يك بر دیگری سبقت می گیرد و از شهوات حیوانی و دنیایی گریزان بوده و عالم غیب و رفیق اعلی را باور کرده است، با این خسارات، هر چند بزرگ باشد از صحنه خارج نمی شود و همه دیدیم که هر شهادتی، برای ملت رشید ما رشدی چشمگیر به ارمغان آورده، به طوری که شهادتهای پی در پی، جمهوری اسلامی را آنچنان بیمه کرد که از آسیب دهر مصون گردید.

ص ن - ج ۱۶ - ص ۴۸ و ۴۹ - ۱۳۶۰/۱۱/۲۲

*

این پیروزی معنوی و مادی، مرهون اسلامی بودن انقلاب و مردمی بودن و توجه مردم به اسلام و تحول روحی عظیمی است که خداوند در این ملت، معجزه آسا ایجاد فرمود. از آن جمله این جوانان بسیار عزیز در سطح کشورند که ناگهان با يك جهش بر آسای معنوی و روحی با دست رحمت حق تعالی از منجلابی که برای آنان با دست پلید استکبار جهانی که از آستین رضاخان و محمدرضاخان و دیگر سرسپردگان غرب یا شر تهیه دیده بودند، نجات یافته و يك شبه ره صد ساله را پیمودند و آنچه عارفان و شاعران عارف پیشه در سالیان دراز آرزوی آن را می کردند، اینان ناگهان به دست آوردند و عشق به لقاءالله را از حد شعار به عمل رسانده و آرزوی شهادت را با کردار در جبهه های دفاع از اسلام عزیز به ثبت رساندند و این تحول عظیم با این سرعت بی سابقه را جز به عنایت پروردگار مهربان و عاشق پرور نتوان توجیه کرد.

ص ن - ج ۱۷ - ص ۱۸۹ - ۱۳۶۱/۱۱/۲۱

*

اینجانب هنگامی که این جوانان عزیز در عنفوان شباب را، که با گریه، از من عقب مانده تقاضای دعا برای شهادت می کنند، مشاهده می کنم از خود مأیوس و از آنان شرمنده می شوم و هنگامی که عکسهای متعدد این شهیدان نورس نورانی را می نگرم و ارزشهای انسانی و مقامات الهی آنان، که خود از آنها به مرحله هایی دور هستم، غبطه می خورم و چون به مادران و پدران این جوانان و نوجوانان شهید برخورد می کنم و آن شجاعتها و شهامت های فو تصور را از آنان مشاهده می کنم احساس حقارت نموده، به پیشگاه پیامبر بزرگ اسلام (صلی الله علیه و آله) و حضرت بقیة الله روحی لمقدمه الفدا) به خاطر چنین امتی و پیروانی متعهد و مجاهد تبریک عرض می کنم و از خداوند تعالی، ولی نعمت و حافظ امت سپاسگزارم.

ص ن - ج ۱۷ - ص ۱۸۹ - ۱۳۶۱/۱۱/۲۱

*

زنان و مردان و کودکان نمونه ای که در زیر بمبارانها و از بستر بیمارستانها سرود شهادت سر می دهند و با دست و پای قطع شده بازگشت به جبهه های انسان ساز را آرزو می کنند، فو آنچه ما تصور می کنیم و فلاسفه و عرفا به رشته تحریر در می آورند و هنرمندان و نقاشان عرضه می کنند، می باشند. آنچه آنان با قدمهای علمی و استدلالی و عرفانی یافته اند، اینان با قدمهای عینی به آن رسیده اند و آنچه آنان در لابلای کتابها و صحیفه ها جستجو کرده اند، اینان در میدان خون و شهادت در راه حق یافته اند.

ص ن - ج ۱۸ - ص ۱۱۹ - ۱۳۶۲/۶/۳۱

*

ملتّی که برای شهادت می رود، ملتّی که زن و مردش عاشق

شهادت هستند و فریاد شهید شدن می زنند، يك همچو ملتی دیگر از اینکه فلان چیز کم است و فلان چیز زیاد است، این نمی نالد [که] اقتصادش چطور است. این مال آنهایی است که وابسته به اقتصاد هستند، دل به اقتصاد دادند؛ آنهایی که دل به خدا دادند، آنها اینطور نیستند که دنبال این باشند که فلان چیز فراوان باشد، فلان چیز کم باشد، زیاد باشد، نرخش کم باشد، نرخش زیاد باشد. اینها که در نظر اینکه می خواهد شهید بشود، این چیزها نیست. آن که دارد برای شهادت می رود به او بگویی که مثلاً مالت را دزد برده است، او اصلاً اعتنا به این حرف ندارد، به او بگویی که قیمت چیزی گران است، او که نرفته برای اینکه غنیمتی بیاورد. غنیمتی که او می خواهد بیاورد آن غنیمتی است که هیچ زوال ندارد، آن چیزی است که هیچ شکست ندارد.

ص ن - ج ۱۹ - ص ۱۲۶ - ۱۳۶۳/۱۲/۲۹

*

ملت عظیم الشان ایران با قیام و نثار خون فرزندان عزیز خویش، راه قیام را برای نسلهای آینده گشود و ناشدنی ها را شدنی کرد.

ص ن - ج ۱۹ - ص ۱۶۵ - ۱۳۶۴/۳/۱

*

اسلام عزیز و بویژه، جهان تشیع در طول تاریخ از صدر اسلام تاکنون، سوابق درخشانی در میدانهای خون و شمشیر داشته و به حکم قرآن کریم و سنت رسول الله (صلی الله علیه و آله وسلم) و سیره ائمه معصومین (علیهم صلوات الله)، برای اهداف مقدسه اسلامی و قطع فساد با شمشیر و خون دست به گریبان بوده و فداکاریهای عظیمی در این راه مقدس نموده است.

و ملت بزرگ ایران به پیروی از اولیای عظیم الشان اسلام، این دفاع مقدس را آغاز نموده و در انجام آن و رسیدن به هدفهای اعلای قرآن جان و مال را داوطلبانه فدا کرده و آنچه وظیفه الهی بوده، به

طور شایسته انجام داده است و بحمدالله تعالی قدمهای بزرگی در راه شناساندن اسلام الهی و محمدی (صلی الله علیه و آله) برداشته است. گرچه وجودهای عظیم و ارزشمندی را از دست داده است، لکن ارزشهای بالاتر و والاتری به دست آورده و آن رضای خداوند متعال است و چه چیزی می تواند از آن بالاتر باشد.

ملت‌ی که برای رضای حق تعالی انقلاب کرد و برای ارزشهای معنوی و انسانی به پا خاسته است، چه باک دارد از شهادت عزیزان و آسیب دیدن نور چشمانش و تحمل سختیها و مکاره (رنجها و سختیها)، که جنت لقاءالله که فو تصور عارفان است، مخفوف (گرداگرد فراگرفته) به مکاره است. چه می گویم! این جنت اولیا، مکاره را در کام ملت ما شیرین تر از عسل کرده.

ص ن - ج ۱۹ - ص ۲۷۶ - ۱۳۶۴/۱۲/۳

*

ان شاءالله مردم شهید پرورمان نیز تا آنجا که مقدورشان هست، بدین کار الهی کمک نمایند.

۱۳۶۵/۱/۶

*

ملت‌ی که سالار شهیدان را پیشوا، ایثار و فداکاری را سلاح و شهادت را سبب جاودانگی خود می داند، از چه می ترسد و با چه کسی جز خدا معامله می کند؟

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۵/۱۱/۱۶

*

ملت‌ی که دنبال شهادت است، ملت‌ی که افرازش این است که دست و پایشان وقتی قطع می شود، گله می کنند که خدایا! چطور؟ مگر ما لایق نبودیم که جان ما را بگیری؟ يك همچو ملت‌ی را نترسانید از اینکه ما چه می کنیم! شما هر غلطی می خواهید بکنید و نمی توانید هم بکنید.

ص ن - ج ۲۰ - ص ۸۹ و ۹۰ - ۱۳۶۶/۳/۸ *

الحمد لله این کشور رسول خدا (ص) امروز میلیونها جوان داوطلب جنگ و شهادت در خود پرورانده است و دل و دیدگان ملت ما را جز رضایت حق چیزی پر نخواهد کرد و به همین جهت از بذل مال و جان و فرزندان خویش در راه خدا لذت می برند و ملاک ارزش و برتری در نزد آنان، تقوا و سبقت در جهاد گردیده است و از تفرعن ها و خودنمایی های جاهلیت قدیم و جدید متفردند و من خودم را خادم يك چنین ملتی می دانم و به این خدمت افتخار می کنم.

ص ن - ج ۲۰ - ص ۱۲۳ - ۱۳۶۶/۵/۶ *

ملت شهیدداده ایران، اگرچه در طول دوران مبارزه و جنگ و حوادث دیگر انقلاب، مظلومیتها و سختیها و درد و رنجهای فراوان دیده است و جوانان و عزیزان گرانقدری را تقدیم راه خدا کرده است؛ ولی یقیناً وسعت مظلومیتها و سختیهای که بر پیشوایان ما رفته است، به مراتب بالاتر از مسائل ماست.

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۶/۵/۶ *

خداوندا! تو می دانی که فرزندان این سرزمین در کنار پدران و مادران خود برای عزت دین تو به شهادت می رسند و با لبی خندان و دلی پر از شو و امید به جوار رحمت بی انتهای تو بال و پر می کشند... [پس] دل مردم ما را که برای دین تو شهید، مفقود، مجروح و اسیر داده اند و سختی هجران عزیزان را به عشق لقا و رضای تو تحمل کرده اند، شادمان فرما و همه ما را در مسیر بندگی خود عاشق و درد آشنا فرما.

ص ن - ج ۲۰ - ص ۱۳۳ - ۱۳۶۶/۵/۶ *

شما ای ملت مجاهد! در زیر پرچمی می روید که در سراسر جهان مادی و معنوی در اهتزار است. بیابید آن را یا نیابید، شما راهی می روید که تنها راه تمام انبیا (علیهم السلام الله) و یکتا راه سعادت مطلق است. در این انگیزه است که همه اولیا شهادت را در راه آن به آغوش می کشند و مرگ سرخ را «احلی من العسل» می دانند و جوانان شما در جبهه ها جرعه ای از آن را نوشیده و به وجد آمده اند و در مادران و خواهران و پدران و برادران آنان جلوه نموده و ما باید به حق بگوییم «یالیتنا کنا معکم فنفوز فوزاً عظیماً». گوارا باد بر آنان آن نسیم دل آرا و آن جلوه شورانگیز.

ص ن - ج ۲۱ - ص ۲۰۳ و ۲۰۴

*

بنیاد شهید

قد است بنیاد شهید

بنیاد شهید از همه بنیادها افضل است. برای اینکه شهید از همه افراد افضل است.

ص ن - ج ۱۷ - ص ۲۷۳ - ۱۳۵۹/۱۰/۲۰

*

ارزش خدمت در بنیاد شهید

عمده چیزی که هست این است که صادقانه خدمت کنید، خدمت بکنید. گمان نکنید، شما يك کاری که (برای آنجا) برای آنها انجام می دهید يك منتهی بر آنها دارید. منت آنها را بکشید، منت آنها را بکشید، خدمت بکنید، احترام بکنید از آنها. اینها خانواده شهدا هستند و معلولین و خانواده های معلولین که ارزششان آنقدر است و ما باید خدمتگزار به آنها باشیم. هر عملی که انجام می دهیم، هر خدمتی که به آنها انجام می دهیم، عملی است که در پیشگاه خدا مقبول است و ما باید با کمال خرسندی منت آنها را بکشیم و خدمت به آنها بکنیم. مبادا يك وقتی يك کلمه درشتی گفته بشود به این بازماندگان شهدا یا به این معلولین و یا کسانی که عائله معلولین اند.

ص ن - ج ۱۳ - ۱۳۵۹/۱۰/۲۰

*

توجه داشته باشید که عملی را که می کنید خالص برای خدا باشد و برای آن کسی که فداکار برای خدا بوده است و جانش را در راه خدا اهدا کرده است. شما خدمت به او می کنید و این خدمت به خداست همان طوری که ما منت از خدای تبارك و تعالی می کشیم و عبادت او را که می کنیم منت اوست بر ما و خدای تبارك و تعالی - ما را - منت بر ما گذاشته است و ما را هدایت کرده است و هر عملی که

بکنیم منت بر او نداریم و او منت بر ما دارد. این خدمت هم خدمت به خدای تبارک و تعالی و مجاهدین در راه او و شهدا[ی] در راه اوست و ما باید با سر و جان خدمت بکنیم و ابداً در نظرمان نیاید که ما يك كاری انجام دادیم. آنها جان خودشان را دادند و شما قدرتی که دارید، دارید خرج می کنید برای آنها و من امیدوارم که در راه خدا که شد، ثواب مجاهدین را به شما عنایت بفرماید خدای تبارک و تعالی.

ص ن - ج ۱۳ - ۱۳۵۹/۱۰/۲۰

*

ارزش هر خدمتی موافق ارزش آن کسی است که برایش خدمت می کنیم. هر کس هر خدمتی در راه خدا برای خلق خدا بکند این ارزش دارد، لکن ارزشها مختلف هستند به ارزش آنهایی که برای آنها خدمت می کنیم. همه بنیادهایی که برای خدا در راه اسلام به کشور خودشان خدمت می کنند و همه اشخاصی که برای اعتلای کلمه اسلام خدمت می کنند همه آنها پیش خداوند تبارک و تعالی ارزش دارد و مورد عنایت حق تعالی ان شاءالله خواهند شد. لکن ارزش بنیاد شهید، خدمت به شهید و خدمت به بازماندگان شهید و خدمت برای آنهایی که در راه اسلام برای فداکاری حاضر شدند، لکن معلول شدند. و عضوی از اعضای خودشان را از دست دادند، یا جراحاتی بر آنها وارد شده است؛ ارزش این خدمت که برای شهدای اسلام و برای فداکاری اسلام انجام می گیرد، شاید از سایر ارزشها بیشتر باشد.

ص ن - ج ۱۳ - تاریخ ۱۳۵۹/۱۰/۲۰

*

خدمت در بنیاد شهید در رأس خدمتهاست. همه خدمت می کنند و همه برای خدا و برای همه فضل است و برای همه ارزش هست در بارگاه الهی. همه خدمتگزارهایی که خدمت می کنند، آنهایی که

خدمت می کنند برای جنگزده ها، آنها هم خدمتشان برای فداکاران است. این جنگزده ها که الان در ایران هستند و در خارج از وطنشان هستند - اینها هم - راجع به اینها هم هر کس خدمت بکند، خدمت به فداکاران است. لکن خدمت به شهید ارزشش بیشتر از همه خدمتهاست. معلولی که جان خودش را در دست گرفته و تقدیم کرده است؛ لکن موفق نشده است به شهادت آن هم فداکاری خودش را کرده است.

ص ن - ج ۱۳ - ص ۲۷۳ - ۱۳۵۹/۱۰/۲۰

*

شما که خدمت به شهید می کنید و بنیاد شما که بنیاد شهید است، قدر این بنیاد را بدانید و قدر این خدمت را بدانید. برای کم کسی اینطور مطالبی که برای شهید گفته شده است، برای کم کسی است. آنها را قرین انبیا قرار داده اند.

خدمت شما به آنها خدمت به نبی اکرم(ص) است، خدمت به انبیاست. بدانید که شما در راه شهید دارید خدمت می کنید و بنیاد شما، بنیاد شهید است و شهید افضل است. [و] شهادت از همه چیزها. و باز در روایتی است که هر خوبی بالاتر از او هم خوبی هست، تا برسد به قتل در راه خدا. شهادت در راه خدا، بالاتر از او دیگر خوبی در کار نیست و معلوم نکته اش برای اینکه کسی که همه چیزش برای خدا تقدیم کرده است و حیات که بالاترین سرمایه است، برای او در این عالم تقدیم کرده است، دیگر از این بر و از این خوبی بالاتر نمی شود باشد.

ص ن - ج ۱۳ - ص ۲۷۴ - ۱۳۵۹/۱۰/۲۰

*

شما خدمت می کنید به انسانهایی و به کسانی که وابسته هستند به این شهدا و شهدا به آنها علاقه دارند و الان هم شهید هستند. نسبت به آنها و خدمت شما ارزشمندترین خدمتهاست که تصور می شود به

حسب اینطور روایات.

ص ن - ج ۱۳ - ۱۳۵۹/۱۰/۲۰

*

وظائف مسؤولان و جامعه

وظیفه همگانی

و ما هم تمام عمرمان را باید صرف کنیم تا اسلام را که به دست ما سپرده است، حفظ کنیم.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۱۱۲ و ۱۱۳ - ۱۳۶۰/۶/۹

*

شما این همه شهید دادید تا آزادی و استقلال را به دست آورید و باید با چنگ و دندان این آزادی و استقلال را حفظ کنید.

ص ن - ج ۱۵ - ص ۲۶۶ - ۱۳۶۰/۹/۲۵

*

ملت شریف در سراسر ایران... یاد شهدای فداکار را که جمهوری اسلامی و پیروزیها، رهین جان نثاری آنهاست، زنده نگه دارند... و از بازماندگان شهدا دلجویی و به آنان دلداری دهند. گرچه زبانها و قلمها در توصیف جوانان و نو جوانان، پیران و سالخوردهگان عزیزی که خون پاک خود و سلامت خویشان را فدا کرده اند تا اسلام زنده و کشور پاینده بماند و از شر دشمنان خونخوار آزاد شود، عاجزند و نیز عاجزند که به پدران و مادران دلیری که چنین فرزندانی را تربیت کردند و به اسلام تقدیم نمودند، دلداری دهند.

ص ن - ج ۱۷ - ص ۳۴ - ۱۳۶۱/۶/۳۱

*

(من) به روحانیون جمیع کشور چه در روستاها و چه در شهرستانها و هر جا که هستند سفارش می کنم که این جوانها را تشویق کنند، بروند سراغ این جوانها، با آنها صحبت کنند، ملاطفت کنند. این جوانهایی که عزیزانشان از دست رفته است، این جوانهایی که تمام توانشان را برای خدمت به این اسلام و خدمت به کشور

خودشان خرج کرده اند، اینها در عین حالی که خدای تبارک و تعالی به آنها اجر می دهد، لکن خدا از ما می خواهد که به اینها خدمت بکنیم و از اینها قدردانی بکنیم...

ص ن - ج ۱۷ - ص ۲۶۱ - ۱۳۶۲/۳/۱

*

این ملت بزرگ ایران است که با قامتی استوار بر بام بلند شهادت و ایثار ایستاده است و هر روز نشاط و تحرک و فریاد او برای ادامه راه بیشتر می شود.

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۶/۵/۶

*

من در میان شما باشم یا نباشم به همه شما وصیت و سفارش می کنم که نگذارید انقلاب به دست ناهلان و نامحرمان بیفتد، نگذارید پیش کسوتان شهادت و خون، در پیچ و خم زندگی روزمره خود به فراموشی سپرده شوند.

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۷/۴/۲۹

*

خداوند تعالی به همه ما توفیق تحمل مصایب و توان ادامه راه پرفروغ شهیدان را بیشتر از پیش کرامت فرماید و توطئه و مکر ستمگران را به خودشان برگرداند و ملت پرکرامت اسلام را در مسیر جهاد و شهادت ثابت قدم نگه دارد.

ص ن - ج ۲۱ - ص ۹ - ۱۳۶۷/۶/۱۴

*

هنرمندان ما تنها زمانی می توانند بی دغدغه کوله بار مسئولیت و امانتشان را زمین بگذارند که مطمئن باشند مردمشان بدون اتکای به غیر، تنها و تنها در چارچوب مکتبشان به حیات جاویدان رسیده اند و هنرمندان ما در جبهه های دفاع مقدسمان اینگونه بودند تا به ملأ اعلا شتافتند و برای خدا و عزت و سعادت مردمشان جنگیدند و در راه

پیروزی اسلام عزیز، تمام مدعیان هنر بی درد را رسوا نمودند.
خدایشان در جوار رحمت خویش محشورشان گرداند.

ص ن - ج ۲۱ - ص ۳۰ - ۱۳۶۷/۶/۳۰

*

وظیفه مسئولان

«ولکم فی رسول اللہ اسوة حسنة» پیغمبر بزرگ اسلام همه چیز را فدای اسلام کرد تا پرچم توحید را به اهتزاز در آورد و ما به حکم پیروی از آن بزرگوار باید همه چیزمان را فدا کنیم تا پرچم توحید برقرار ماند.

ص ن - ج ۲ - ص ۷۶ - ۱۳۵۷/۳/۲۰

*

لازم است عموم دستگاههای اجرایی، اموری را که مربوط به شهدا و خانواده آنان و معلولین و مصدومین است با کمال سرعت، عمل نموده و تسهیلات لازم را در مورد آنان معمول دارند که اینان بر ما و ملت شریف حق بسیار بزرگی دارند و اگر معلوم شود که کسانی در بعضی ادارات و وزارتخانه ها برای اجرای امور شهدای انقلاب و خانواده های آنها اشکال تراشی می کنند، به عنوان ضد انقلاب باید مورد تعقیب واقع شوند.

ص ن - ج ۱۲ - ص ۱۸۳ - ۱۳۵۹/۳/۲۶

*

به مسئولین محترم جمهوری اسلامی ایران برای چندمین بار سفارش می کنم و این نصیحت و سفارش همیشگی است که قدر این نعمتهای بزرگ الهی را بدانند و در شرایط کنونی و آینده های دور، اولویت را به این عزیزان و کسانی بدهند که در راه اسلام خون داده اند و مبارزه کرده اند و بشدت از بهانه جویی و سنگ اندازی و مانع تراشی و کاغذبازی که مانع رشد آنان و ملت مردم ایران است، خودداری کنند.

ص ن - ج ۱۹ - ص ۲۹۶ و ۲۹۷ - ۱۳۵۶/۲/۸ *

به همه مسؤولان کشورمان تذکر می دهم که در تقدم ملاکها، هیچ ارزش و ملاکی مهمتر از تقوا و جهاد در راه خدا نیست و همین تقدم ارزشی و الهی باید معیار انتخاب و امتیاز دادن به افراد و استفاده از امکانات و تصدی مسؤولیتها و اداره کشور و بالاخره جایگزین همه سنتها و امتیازات غلط مادی و نفسانی بشود، چه در زمان جنگ و چه در حالت صلح، چه امروز و چه فردا، که خدا این امتیاز را به آنان عنایت فرموده است و صرف امتیاز لفظی و عرفی کفایت نمی کند، که باید هم در متن قوانین و مقررات و هم در متن عمل و عقیده و روش و منش جامعه پیاده شود و مصلحت زجر کشیده ها و جبهه رفته ها و شهید و اسیر و مفقود و مجروح داده ها و در يك کلام، مصلحت پابرهنه ها و گودنشینها و مستضعفین بر مصلحت قاعدین در منازل و مناسك و متمکنین و مرفهین گریزان از جبهه و جهاد و تقوا و نظام اسلامی مقدم باشد. و نسل به نسل و سینه به سینه، شرافت و اعتبار پیشتازان این نهضت مقدس و جنگ فقر و غنا محفوظ بماند.

ص ن - ج ۲۰ - ص ۱۲۳ و ۱۲۴ - ۱۳۶۶/۵/۶ *

مسلم خون شهیدان، انقلاب و اسلام را بیمه کرده است. خون شهیدان برای ابد درس مقاومت به جهانیان داده است و خدا می داند که راه و رسم شهادت کورشده نیست و این ملتها و آیندگان هستند که به راه شهیدان اقتدا خواهند نمود.

ص ن - ج ۲۰ - ۱۳۶۷/۴/۲۹ *

وظیفه همه علماست که با روشن کردن این دو تفکر (تفکر اسلام آمریکایی و تفکر اسلام ناب محمدی ص)، اسلام عزیز را از ایادی

شر و غرب نجات دهند. البتّه خون این شهیدان عزیز تمامی خاک و خاشاکها را از مسیر اعتلای ارزشهای معنوی ریشه کن می سازد و همه مروجین باطل را به دریا می ریزد. ولی نباید از این مسئله غفلت کنیم که امروز روز آماده باش همه دشمنان اسلام است. روز بیدارباش همه جهانخواران است.

ص ن - ج ۲۱ - ص ۸ - ۱۳۶۷/۶/۱۴

*

توصیه مجدد و اکید من به همه دست اندرکاران و مسئولین کشور این است که بیشتر از گذشته به امور فرهنگی این عزیزان توجه نمایند.

ص ن - ج ۲۱ - ۱۳۶۷/۶/۲۸

*

فصل دوم

فرازهایی از
سخنان مقام معظم رهبری
پیرامون:
شهادت
شهید
اهل بیت شهید
ملت شهید پرور
بنیاد شهید
وظایف مسئولان و جامعه

شهادت

ما تاریخ خود را مرهون شهادت طلبی می دانیم و این شیوه اسلامی را، بارور کننده مجاهدتهای ملت خود می شماریم. این نگرش، نخستین درسی که به ما می دهد حفظ کانون پرفروغ شهادت است.

به مناسبت دومین سمینار مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۰/۸/۲۲

*

از خدا می خواهم مبادا بعد از يك عمر زحمت مرگ ما [در] بستر بیماری باشد و در میدان شهادت نباشد. شهادت، مرگ در راه ارزشهاست.

در جمع خانواده های شهدای مشهد - ۱۳۶۲/۱/۱۲

*

شهادتها انقلاب ما را پابرجا و تضمین کرده است و به همین دلیل ملت ما را آسیب ناپذیر ساخت.

دیدار با خانواده های شهدا - ۱۳۶۲/۱/۳۰

*

يك روزی همین سرمشقا کشور را نجات داد. زمانی که همه دنیا به يك کشور حمله کردند و امام هوشیار ما فرمود: «رهبر این ملت، آن بچه سیزده ساله است.» انسان سیزده ساله چگونه رهبر است؟ مراد چیست؟ يك بچه سیزده ساله، در سنین کمتر از تکلیف، مگر می تواند يك ملت را رهبری کند؟ بله می تواند. یعنی او با ایثار و از دنیا و مادیات صرفنظر کردن، برای يك حقیقت عالی معنوی، واقعاً رهبری کرد. حقیقتاً این حرکت را پیش برد. البته آن بچه سیزده ساله، سمبل و نماد است. اما همه این ایثارها بود که جنگ را پیش برد.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار مدیران بنیاد شهید انقلاب اسلامی - ۱۳۷۴/۲/۲۱

*

امسال روز یادبود شهیدان در هفته دفاع مقدس و روز شهادت سیده شهیدان تاریخ حضرت صدیقه طاهره فاطمه زهرا (سلام الله علیها) همزمان شده است. شهیدان ما نیز مانند بانوی بزرگوار اسلام در راه حق درخشانی به شهادت رسیدند که برای کتمان و اخفای آن، از همه ابزارها و وسائل زمان استفاده می شد.

سنت لایتغیر الهی نگذاشت که زهرای مرضیه، در پشت حجاب غلیظ او هام پنهان بماند و آن ستاره درخشان خونین، در گذشت زمان به خورشیدی تابان بدل شد. و امروز نام او و یاد مظلومیت او، از همه حصارهای کتمان عبور کرده است و به اعمال دلها و جانها رسیده است. و این درخشندگی و فزاینده‌گی، ادامه خواهد داشت: «انا اعطیناک الکوثر...»

نام و یاد شهیدان عزیز ما نیز، همانند سیده عالمیان، با گذشت زمان نورانی تر و نافذتر خواهد شد.

امروز دستهای مجرم، که از آغاز انقلاب و به خصوص در دوران دفاع مقدس همه سعی شان این بود که حقانیت درخشان و مظلومانه یاوران خمینی عزیز را کتمان کنند، در کار آنند که خاطره های دوران جنگ را به دست تندبادهای تبلیغات مغرضانه بسپرنند، و آنها را در وادی فراموشی رها کنند. ولی بی شک موفق نخواهند شد. همت و غیرت و ایمان صادقانه خیل عظیم مؤمنان انقلاب و اسلام، بخصوص جوانان غیور و صالح که بدنه عظیم ملت ایران را تشکیل می دهند، يك بار دیگر در تاریخ، تجربه احیای نام و یاد آن حق مظلوم را تکرار خواهند کرد؛ و به توفیق الهی خورشید فروزان شهادت، همه حجابهای تحریف و فریب را خواهد شکافت.

پروردگارا! شهیدان را در جامعه ما روز به روز عزیزتر فرما و همه مشتاقان شهادت را توفیق پیوستن به آن کاروان مبارك، در سیر عرشی و ربوبی اش، عنایت کن و دعای حضرت بقیه الله (ارواحناه

فداه) را سایه سر آنان قرار ده، و روح امام راحل عظیم الشان را با آنان محشور فرما. آمین یا رب العالمین.

پیام مقام معظم رهبری به مناسبت هفته دفاع مقدس - ۱۳۷۴/۷/۲ *

بار دیگر هفته دفاع مقدس، مناسبت شایسته ای است، برای سلامی از اعمای جان، بر ارواح نورانی و یاد مبارک شهیدان. به خون خفتگانی که در راه خدا به جهادی بزرگ توفیق یافتند و خداوند کریم و رحیم، شهادت را که بالاترین دستاورد این نشئه است، پاداش آنان ساخت و این ستاره گرانبها را بر ناصیه آنان به درخشش آورد.

یاد شهیدان، یادبود ارزشهای انسانی است، و گرامیداشت آنان، تجلیل از برترین خصال بشری است. یاد شهیدان باید با تدبیر و عبرت گیری همراه باشد. آنان همان فرزANGانی هستند که جان عاریت را که کالایی تمام شدنی و رو به زوال است، با نعیم پایدار الهی سودا کردند و خود را از خسرانی که هر انسان خواه ناخواه دچار آن است، یعنی اضمحلال تدریجی سرمایه زندگی، به نیکوترین وجه رها ساختند. عمل صالح آنان که از ایمانی پایدار ریشه می گرفته است، برترین عملهای صالح است.

این درس بزرگ را شهید، با حضور خود، با کرامت خود، با اجر عظیمی که بدو وعده داده شده است، به طور پیوسته به ما که هنوز در پشت حصارهای مادیت و خودپرستی زندانی می باشیم، می دهد و ما را به جهاد، به هجرت الی الله، به تلاش مخلصانه در راه خدا که همان انجام تکلیف هر زمان و پاسخ به نیاز هر لحظه است، فرا می خواند. رحمت خدا بر آنان و تفضل و اجر الهی شامل حال خانواده های صبور و سرافراز آنان باد. «وسلام الله الزاکیات علی ولیه الاعظم و محبوب جمیع الامم روحی فداه».

پیام مقام معظم رهبری به مناسبت هفته دفاع مقدس - ۱۳۷۴/۷/۴ *

باید فرهنگ شهادت و روحیه شهادت طلبی و آن چیزهایی را که به شهادت منتهی می شود، تقویت کنید. چون شهادت واقعی، آن نیست که ناخواسته به سراغ انسان می آید. آن را ما قرارداد می کنیم و اسمش را شهادت می گذاریم. شهادت آن است که شما سراغش می روید. زحمت می کشید و تلاش می کنید تا به آن دست پیدا می کنید. پس مقدمات شهادت نیز جزو آن ارزشهایی است که بایستی تأیید بشود؛ این ارزشها و این فرهنگ را تقویت کنید.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های شهدا، جانبازان و آزادگان در مصلاي ارومیه - ۱۳۷۵/۶/۲۷

*

حقیقت مطلب هم این است که شهادت، مقام و رتبه ای است که با معیارهای مادی و ظاهری قابل سنجش نیست. یعنی شهادت و شهید را نمی شود با محاسبات مادی سنجید. حتی در میان ارزشهای معنوی هم کمتر چیزی وجود دارد که بشود آن را با شهادت در راه خدا مقایسه کرد.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های شهدا، جانبازان و آزادگان در مصلاي ارومیه - ۱۳۷۵/۶/۲۷

*

بالاخر از شهادت در راه خدا، چیز دیگری تصور نمی شود. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های شهدا، جانبازان و آزادگان در مصلاي ارومیه - ۱۳۷۵/۶/۲۷

*

شهادت يك پاداش است؛ پاداش کارهای خوب، یا پاداش دل پاک و صاف است.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های شهدا، جانبازان و آزادگان در مصلاي ارومیه - ۱۳۷۵/۶/۲۷

*

همیشه آنجایی که مربوط به شهید است، هر چه می شود بهترینها را انجام بدهید. چرا؟ چون شهید بهترین است. روایت معروفی است؛ همه مسلمین نقل کرده اند: «انّ فو کلّ برّ برّ حتی یقتل الرجل فی سبیل الله فلیس فوقها برّ». شما هر خوبی را فرض کنید، بالاتر از آن، يك خوبی هست تا می رسد به مسئله شهادت در راه خدا، که آن سطح بالاست. بالاتر از کسی که مُقَدِّم بر دادن جان، در راه خداست؛ چیز دیگری نیست.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با اعضای ستاد و دست اندرکاران کنگره سرداران شهید و ۳۶ هزار شهید استان تهران - ۱۳۷۵/۱۰/۱۰ *

«الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدالعالمین محمد و آله الطاهرین سیما بقیة الله فی الارضین». روز شهیدان فرصت مغتنمی است برای ابراز شکرگزاری از جانهای پاکی که بدن و همه تعلقات جسمانی را رها کردند تا برای انسانها آزادی و رستگاری فراهم آید و انسانهای والایی که غرقه در خون بر خاک افتادند تا روی زمین از ظلم و تجاوز و قساوت پاک شود. سلام ما بر آنان، بر همه شهیدان راه خدا که روشنگر راه زندگی بشوند و مشعل هدایت الهی که هدیه پیامبران خدا برای ساکنان زمین است؛ فروغ و شعاع خود را از آنان گرفته است. و همچنین سلام بر خانواده هایی که گاهواره تربیت این عزیزان بودند و مادران و پدرانی که در دامنهای پاک و مطهر خود، چنین گوهرهای تابناکی را پرورش دادند و سپس در هنگام جوانی و بالندگی، آنها را به خیل شهادت سپردند و بر دشواری این اهدای شگفت آور، صبر و تحمل ورزیدند. و برترین درود بر امام عزیز راحل ما، که این همه را به ما آموخت.

انقلاب اسلامی و نظام مقدس جمهوری اسلامی، حیات و شکوه و پایداری و بالندگی خود را از این فداکاریها و گذشتها دارد و این در

میزان عدل الهی، چیزی عظیم و حقیقتی نمایان است و ثواب الهی که از همه دنیا و مافیها برتر است، بر آن مترتب است. البتّه افراد جامعه و بویژه مدیران و مسؤولان آن نیز وظایفی در قبال این عناصر گرامی دارند که اهم آن زنده نگه داشتن نام و یاد و راه آنهاست. و راه خدا، هیچ گاه از فداکاریهای بزرگ که از انسانهای ارزشمند سر می زند، بی نیاز نیست. خداوند همه ما را در زمره این انسانها قرار دهد. «و السلام علی عباد الله الصالحین».

پیام مقام معظم رهبری به مناسبت روز میهمانی لاله ها (دهه فجر) - ۱۳۷۵/۱۱/۱۸

*

روز شهیدان در دهه مبارک فجر، یکی از فرصتهای عرض ارادت و اخلاص به ساحت والای شهیدان انقلاب اسلامی است. انسانهای والا و سعادتمندی که توفیق مجاهدت یافتند و پاداش شهادت گرفتند. فرشته سیرتانی که متاع دنیای گذران را در بازار سودای معنوی و الهی نثار کردند و رضوان خدا را که برترین سود هر سودای معنوی است، به دست آوردند. فرزانهگانی که توانستند، عمر فانی را در خدمت سعادت ابدی و عمر جاودان بگذرانند. امروز کشور و ملت و انقلاب به این عزیزان و بازماندگان آنان، دینی بزرگ دارد.

عزت امروز ایران، و همه پیشرفتهای کشور، و امنیت و استقلال و هر دستاورد بزرگ دیگر، هدیه گرانبهایی است که شهیدان و پدران و مادران و همسران صبور آنان به ملت ایران ارزانی داشتند. سلام خدا و همه بندگان شایسته اش بر آنان باد.

پیام مقام معظم رهبری به مناسبت روز میهمانی لاله ها - ۱۳۷۶/۱۱/۱۵

*

زبان ما قاصر است که بتوانیم در این باب، ارزش والای شهادت را بیان کنیم.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از خانواده های شهدای
نیروهای مسلح و جهاد سازندگی - ۱۳۷۷/۷/۵ *

شهادت، يك پدیده فو العاده است.
بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از خانواده های شهدای
نیروهای مسلح و جهاد سازندگی - ۱۳۷۷/۷/۵ *

شهادت، محصولی از تلاش دسته جمعی يك مجموعه انسان است،
که يك نفر شهید می شود.
بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از خانواده های شهدای
نیروهای مسلح و جهاد سازندگی - ۱۳۷۷/۷/۵ *

هر ملتی که متکی به شهادت شد - یعنی شهادت را بلد بود - و هنر
شهادت را یاد گرفت، این ملت برای همیشه سربلند است؛ هیچ قدرتی
بر این ملت پیروز نخواهد شد.
بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از خانواده های شهدای
نیروهای مسلح و جهاد سازندگی - ۱۳۷۷/۷/۵ *

شهادت، مقام خیلی بالا و بسیار ارزشمند است و - خلاصه -
خاصان درگاه الهی به مقام شهادت می رسند. یعنی من می خواهم
این را عرض کنم که علاوه بر اینکه خود شهادت، وسیله قرب به
پروردگار است، مایه بالایی از قرب الهی لازم است تا انسان به
شهادت برسد. بدون این مقدمه، کسی دست نخواهد یافت.
*

امسال روز بزرگداشت شهیدان عظیم الشأن ما، همزمان با بیست
سالگی انقلاب شکوهمندی است که به برکت خون مطهر آنان پدید آمد
و پایدار ماند. فداکاری شایستگان و جهاد مجاهدان، توانست این نهال

برومند را در میهن گرامی ما بنشانند، و آن را از گزند طوفانهای حوادث محافظت کند، و به ثبات و استواری و برگ و بار برساند. امروز انقلاب کبیر اسلامی و نظام والایی که بر بنیانهای مستحکم آن بنا شده، بیست ساله یعنی در عنفوان جوانی و بالندگی است.

دشمنان اسلام و ایران با همه توطئه ها و یورشهای نظامی و اقتصادی و فرهنگی، نتوانستند این کلمه طیبه را از رشد و تکامل بازدارند، و ملت ایران با پیشتازی شهیدان و ایثارگران و رزمندگان خود با تمسک به اسلام و ایمان، صادقانه و هوشمندانه توانست دستاورد گرانبهای خود را پاسداری کند و به نقطه ثبات و استحکام برساند. هرگز نباید گمان کرد که جبهه کفر و ظلم و استکبار و مادیگری، از تلاش خصمانه خود برای آسیب رساندن به انقلاب، که امروز در قالب نظام جمهوری اسلامی متبلور است، دست برداشته است؛ ولی شک نیز نباید کرد که امروز و همیشه، تلاش مخلصانه حق طلبان، و همت بلند ملت ایران و در پیشاپیش همه، مجاهدت و ایثار مخلصان و از جان گذشتگان و جوانان مؤمن و پاکنهاد، بر هر دشمنی پیروز خواهد شد و هر توطئه ایی را خنثی خواهد کرد و نیروی عظیم ایمان و ایثار در همه میدانهای خطیر، سخن اول و آخر را خواهد گفت.

رحمت خدا و درود پیامبران و فرشتگان و بندگان صالحش، بر روح پاک شهیدان و همت آزادگان، و سلام و رحمت حق بر امام همیشه زنده ملت ایران.

پیام مقام معظم رهبری به مناسبت روز میهمانی لاله ها -

۱۳۷۷/۱۱/۱۵

*

شهید

همه انسانها می میرند؛ ولی شهیدان این سرنوشت همگانی را به بهترین شکل و بهترین وجه سپری کردند. مرگ شهدا تاجرانه و توأم با سود است. وقتی قرار است این جان برای انسان نماند، چه بهتر در راه خدا این رفتن انجام بگیرد.

در جمع شهدای مشهد - ۱۳۶۲/۱/۱۲

*

در روایت است که وقتی شهید در میدان جنگ از مرکب به زیر می افتد، هنوز بدن او به زمین نرسیده، ملائکه الهی آغوش باز می کند و او را در آغوش می گیرند. چه نعمتی از این بالاتر؟ من وقتی که این روایت را دیدم، به نظرم رسید که حتی لحظات قبل از مرگ شهید را هم شامل می شود. شهید تیر خورده، ترکش خورده، سرازیر به طرف زمین شده، اما توی این دنیا است. در این لحظات که همه انسانها اشک حسرت می ریزند و پشت سر خودشان را با حسرت نگاه می کنند، شهید پیشاپیش خود را با لبخند نگاه می کند.

در دیدار با خانواده های شهدای شیراز - ۱۳۶۲/۹/۲۱

*

شهادت دلیر مردان و آبدیدگان میدانهای الهی، قله کمالی برای مجاهدتها، مقاومتها و فداکاریهای آنان است و مهر تأیید و قبول از طرف پروردگار بزرگ می باشد، تا در زمره نخبگان حضرتش در آیند.

۱۳۶۶/۴/۱۵

*

مهمترین امتیاز شهدای ما، نسبت به کسانی که در سایر کشورها در راه آرمانهای خود فداکاری می کنند، انتخاب آگاهانه و به دور از احساس است.

در جمع خانواده شهدای مشهد - ۱۳۶۷/۶/۱۲

*

مظهر قدرت ایران شهدا هستند. هر شهید پرچمی برای استقلال و شرف این ملت است.

در دیدار با گروهی از خانواده های شهدا - ۱۳۶۷/۱۰/۲۴

*

پروردگار! یاد شهیدان در دل ما زنده است. تو خود می دانی که ما شبها و روزها مان را به عشق شهیدان می گذرانیم، شهدا را فراموش نمی کنیم. البته آنها در پیش پروردگار، حی و مرزوقند. آنها پیش خدای متعال سربلند و مفتخرند. امروز هر شهیدی که روحش پر فتوح و سرافراز است، به این ملت و این کشور، به این فعالیتها و خانواده ها نگاه می کند، کار خوب شما را می فهمد.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های شهدا، جانبازان و آزادگان در مصالای ارومیه - ۱۳۷۵/۶/۲۷

*

در جمع بندی، انسان به این نتیجه می رسد که شهیدان، دو موضعگیری و دو حرکت زیبا و با شکوه از خودشان نشان دادند که هر کدام پیامی دارد. این دو موضعگیری، یکی در قبال ذات مقدس ربوبی، در قبال اراده الهی، در قبال دین خدا، در قبال بندگان خدا و مصالح آنهاست. يك موضعگیری هم در قبال دشمنان خداست. یعنی اگر شما رفتار و روحیه و موضع شهید را تحلیل کنید، به این دو موضعگیری می رسید.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های سرداران شهید استان تهران - ۱۳۷۶/۲/۱۷

*

شهید در قبال خدا، گذشت و ایثار کرده است. ایثار، یعنی ندیدن و به حساب نیاوردن خود. این، اولین موضعگیری شهید است. اگر او خود را به حساب می آورد و در معرض نابودی و خطر قرار

نمی داد، به این مقام نمی رسید.
بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های سرداران شهید
استان تهران - ۱۳۷۶/۲/۱۷
*

شهید در عالم ملکوت و برزخ، شکرگزار پروردگار است؛ متشکر
است از اینکه چنین لطفی به او شده است. لحظه شهادت، جزء
شیرین ترین لحظات هر شهیدی است.
بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با جمعی از خانواده های
شهدای نیروهای مسلح و جهادسازندگی - ۱۳۷۷/۷/۵
*

نقش شهیدان

اگر خون شهید نباشد، یقیناً در صدِ داعیه های انقلابی شك خواهد
بود و اگر شهید و انسانهای طالب شهادت نباشند، نه تنها این انقلاب
بلکه هیچ هدف و حرکتی تأمین نمی شود و به نتیجه نمی رسد.
در دیدار با مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۰/۱۱/۵
*

شهادت و شهید برای يك ملت، وسیله حرکت و مقدمه پیروزی ست
و تنها مربوط به ملت ما هم نیست؛ بلکه هر جامعه ای که در جهت
اهداف عالی الهی گام بردارد و از خود بگذرد، آن اجتماع پیروز و
سربلند است. لذا ما شهید را پرچم پیروزی می دانیم و به آن مفتخر
هستیم.

در جمع خانواده های شهدای فاجعه هفتم تیر - ۱۳۶۲/۴/۱
*

خون شهیدان تنظیم کننده استقلال ملت و سربلندی اسلام است.
نظام جمهوری اسلامی، امروز امانت شهیدان است و همه باید بدانند
که مبارزه با جمهوری اسلامی تمام نشده است.
در دیدار با گروهی از خانواده های شهدای تهران - ۱۳۶۳/۱/۲۲

*

شهید، مظهر هدف و تلاش و تداوم است.
پیام به مناسبت گردهمایی مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۴

*

شهیدان عزیز ما گشایندگان آن راهی هستند که همه ما باید پیمودن
آن را بر خود هموار کنیم.
به مناسبت سومین سمینار سراسری مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۴

*

ما در حقیقت، انقلاب، اسلام، قرآن، استقلال، آبرو و حیثیت را از
برکت خون پاک شهدای عزیزمان داریم.
در دیدار با خانواده های شهدای کشور - ۱۳۶۴/۴/۱۷

*

خون شهدای انقلاب اسلامی به هدر نرفته است؛ و آنها بودند که به
قیمت خون خود، آبروی اسلام، قرآن، پیامبر و استقلال مملکت را
حفظ کردند و حرکتی که آنها در این انقلاب از خود نشان دادند، در
طول تاریخ بی نظیر بوده است.
در دیدار با خانواده های شهدای جیرفت - ۱۳۶۴/۵/۱

*

شهیدان انقلاب اسلامی ایران که در هر يك از میدانهای جهاد، به
شهادت رسیده اند، هرگز فراموش شدنی نیستند و يك لحظه از حافظه
این ملت و تاریخ ملت ما نخواهند رفت و علت این امر، آن است که
خون این شهدای عزیز، در راه خدا ریخته شده است.
در اجتماع خانواده های شهدای گردان نهم سپاه - ۱۳۶۵/۴/۲۹

*

از همت بلندشان (شهدا) جمهوری اسلامی ایران پایدار و انقلاب
ما در اوج قله عزت و شرافت، مشعلدار هدایت نسلهای تشنه است و
قطرات خونشان، سیلابی عظیم و طوفانی سهمناک را بر پا کرده

است و ارکان کاخهای ظلم و ستم شر و غرب را به لرزه انداخته است و آنان [را] در عزا و ماتم از دست دادن یاران و نوکرانی چون «محمد رضاخان» و «سادات» و «نمیری»ها و نیز اقتدارها و افتخارات شیطنی خود سیاهپوش کرده است و هنوز اول ماجراست و کابوسهای دیگری دارند... که اینها همه از برکات سحر شهیدان ماست و ما در انتظار رؤیت خورشیدیم و به شهیدان باید گفت (اتیکم الله مالم یؤت احداً من العالمین).

ص ن - ج ۲ - ص ۵۹ و ۶۰ - ۱۳۶۵/۱۱/۱۶

*

در شرایطی که دشمنان و استکبار جهانی، بیش از ۱۵۰ سال روی سیاست خارج ساختن اسلام از صحنه زندگی و تهی کردن آن از افتخار، کار کرده اند، به گونه ای که هیچ نشانی از اسلام نباشد و اسلام ضد ارزش تلقی شود و کسی جرأت ابراز مسلمانی نداشته باشد، عزیزان شما با قربانی کردن خود، به اسلام عظمت داده اند.

در دیدار با گروهی از خانواده های شهدا - ۱۳۶۶/۲/۱۰

*

چراغ راه آینده ما، شعار آزادی و فداکاری شهدای ماست. در دیدار با خانواده معظم شهدا، اسرا و مفقودان آذربایجان غربی -

۱۳۶۷/۷/۳۰

*

ملت ما نباید هیچ وقت فراموش کند که اگر فداکاری این عزیزان (شهدا) و اگر جانفشانی بهترین عناصر این ملت در میدانهای نبرد نبود، هیچ يك از این آرزوهایی که محقق شد، تحقق نمی یافت.

در مراسم افتتاح نخستین جشنواره فرهنگی، هنری شاهد در حسینیة ارشاد - ۱۳۶۷/۱۱/۱۸

*

درس بزرگ شهیدان عزیز، که لحظه ای نباید از آن غفلت شود،

آن است که جان را و همه آنچه را که برای ما عزیز است، باید هرگاه لازم شود سپر بالای ارزشهای اسلامی کنیم.
به مناسبت دهه مبارک فجر - ۱۳۷۰/۱۱/۱۷ *

در نظام ما کسی به خاطر مسائل مادی دنبال راه خدا راه نیفتاد و حرکت نکرد. اینکه شما می بینید يك عده ای در راه خدا از هیچ مشکلی روگردان نیستند، هر چه مشکل در راه اینها بیشتر باشد، اینها دلشان روشنتر است و در هم نمی شکنند، چون ایمانشان ایمان قوی است.

در دیدار با فرزندان شاهد ممتاز سراسر کشور - ۱۳۷۱/۶/۱۱ *

اگر مجاهدت فداکارانه جوانان این مرز و بوم که به این شهادتها منتهی شده است نمی بود، همه روزهای این ملت، در زیر چتر سیاه ظلم و تجاوز و دخالت دشمنان اسلام و ایران، به شبهای تاریک بدل می گشت.

به مناسبت دهه مبارکه فجر - ۱۳۷۱/۱۱/۱۴ *

فداکاری شهیدان و گذشت خانواده ها و حضور رزمندگان ما بود که ابرهای تیره آن روزگار دشوار را از افق زندگی این ملت زدود.
پیام به مناسبت هفته دفاع مقدس - ۱۳۷۲/۷/۱ *

الگوی درخشنده ای برای جوانها لازم است و آن، سرداران شهید و شهدای بزرگ ما هستند.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های شهدا، جانبازان و آزادگان در مصالای ارومیه - ۱۳۷۵/۶/۲۷
شهید، چیز عظیم و حقیقت شگفت آوری است. ما چون به مشاهده شهدا عادت کرده ایم و گذشتها و ایثارها و عظمتها و وصایا و راهی

که آنها را به شهادت رساند، زیاد دیده ایم، عظمت این حقیقت نورانی و بهشتی برای ما مخفی می ماند؛ مثل عظمت خورشید و آفتاب که از شدت ظهور، برای کسانی که دایم در آفتابند، مخفی می ماند. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های سرداران شهید استان تهران - ۱۳۷۶/۲/۱۷

*

هر يك از این ستارگان درخشان، می تواند عالمی را روشن کند، بنابراین، حقیقت شهادت، حقیقت عظیمی است. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های سرداران شهید استان تهران - ۱۳۷۶/۲/۱۷

*

پیام شهیدان این است که تسلیم و سوسه غنیمت نشوید. پیام آنها به من و شما و همه کسانی که به این خونهای به ناحق ریخته مطهر احترام می گذارند، همین است. شما نگاه نکن که يك نفر دارد تخلف می کند و سراغ جمع کردن غنیمت رفته است، «لا یضرکم من ضلّ اذا اُهدیتُم»، شما چه کار دارید که دیگری گمراه شد، شما خودت را نگه دار و حفظ کن. دستور اسلام و پیام خون شهید، این است. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های سرداران شهید استان تهران - ۱۳۷۶/۲/۱۷

*

آن روزی که همین شهدای عزیز ما در جبهه به شهادت رسیدند، همه که به جبهه نرفتند، عده ای هم بودند که مشغول کاسبی شدند؛ عده ای هم مشغول پول درآوردن شدند، عده ای هم مشغول سوءاستفاده شدند. عده ای هم مشغول خیانت شدند. این شهدا بدون آنکه به آنان اعتنا کنند، رفتند و نتیجه این شد که توانستند نظام اسلامی را حفظ کنند و امروز هر کدام يك ستاره و يك خورشیدند. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های سرداران شهید

استان تهران - ۱۳۷۶/۲/۱۷

*

شهدای ما برای خدا مجاهدت کردند؛ در راه خدا به شهادت رسیدند؛ برای حاکمیت دین خدا در کشور - که مایه سعادت دنیا و آخرت است - سختیها را تحمل کردند. پدر و مادرها هم همین جور. اینکه خانواده شهدا در مقابل شهادت عزیزانشان، بهترین و زیباترین صبر را نشان دادند، به خاطر خدا بود. این راه شهداست.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با جمعی از خانواده های شهدای نیروهای مسلح و جهادسازندگی - ۱۳۷۷/۷/۵

*

تکریم شهیدان

حق بزرگ آنان [شهیدان] بر ما، آن است که فرهنگ شهادت و ارزش مجاهدت در راه خدا، برای همه تبیین شود.

به مناسبت سومین سمینار مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۱/۹/۶

*

بزرگداشت شهید یعنی اصالت بخشیدن به آن هدفها و تشویق به آن عمل و تقدیس آن ایثار.

به مناسبت گردهمایی سالانه مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۴

*

زنده نگاه داشتن یاد شهدای انقلاب باعث تداوم حرکت انقلاب است.

در دیدار با خانواده چهارمین شهید محراب آیت الله اشرفی -

۱۳۶۴/۷/۲۳

*

یاد شهدا باید همیشه در فضای جامعه زنده باشد.
در مراسم افتتاح نخستین جشنواره فرهنگی، هنری شاهد در سینه

ارشاد - ۱۳۶۷/۱۱/۱۸

*

تکریم شهیدان به آن است که این ملت هرگز در برابر سلطه گران مستکبر، سر خم نکنند.

به مناسبت دهه مبارک فجر - ۱۳۶۹/۱۱/۱۸

*

این شهدا، شهدای ملت ایرانند؛ شهدای ما هستند. بلکه اگر درست دقت بکنید شهدای امت اسلامی هستند.

در دیدار با فرزندان ممتاز شاهد سراسر کشور - ۱۳۷۱/۶/۱۱

*

امروز فرصتی است که همه با شهیدان تجدید خاطره کنند. از آنان از صمیم جان قدردانی کنند. در برابر صبر و گذشت خانواده هایشان، سر تکریم فرود آورند و فضا را از احترام به شهادت و شهید و خانواده های شاهد آکنده سازند.

به مناسبت دهه مبارک فجر - ۱۳۷۱/۱۱/۱۴

*

وظیفه قدردانی از ایثارگران، بویژه شهیدان، فریضه ای عینی و تعیینی و همیشگی است.

پیام به مناسبت هفته دفاع مقدس - ۱۳۷۲/۷/۱

*

امروز شما عزیز و سربلندید. من اطلاعات زیادی دارم که کسانی در نقاط دور دست دنیا به خاطر جنگ، به اسلام توجه پیدا کردند - بعضیها به مذهب تشیع توجه کردند - نه به خاطر تبلیغات ما، نه به خاطر انقلاب، بلکه به خاطر جنگ. این جنگ بزرگ، این دفاع عظیم و شکوهمند، یعنی به خاطر همین کاری که جوانهای شما کردند، نام ایران عظمت پیدا کرده است، در دنیا عزت پیدا کرده است. افتخار این دستاورد بزرگ، متعلق به شهدا، جانبازان،

آزادگان، ایثارگران و خانواده هایشان است. افتخار مال اینهاست.
بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های معظم شاهد و
ایثارگران در مصلاي كرج - ۱۳۷۶/۷/۲۴ *

هیچ چیزی بالاتر از این نیست که انسانی به دست خود، با اراده و
اختیار خود، جان و هستی خود را فدای يك آرمان بزرگ و والای
الهی بکند.
بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با جمعی از خانواده های
شهدای نیروهای مسلح و جهادسازندگی - ۱۳۷۷/۷/۵ *

اهل بیت شهید

جایگاه خانواده شهید

خانواده های معظم شهدا می توانند يك سرمايه عظيم باشند و يك پشتوانه عظيمی باشند برای انقلاب ما.

در دیدار با مسؤولان بنیاد شهید

*

اگر شهدای ما افتخار دارند و یادشان گرامی است و مثل ستارگانی در تاریخ ما می درخشند، بدانید شما هم در این افتخار سهیم و شريك هستید، خاكریز اول متعلق به شهدا و خاكریز دوم متعلق به شما خانواده های شهید است.

در دیدار با خانواده معظم شهدا، اسراء و مفقودان آذربایجان غربی

- ۱۳۶۷/۷/۳۰

*

به کوری چشم دشمنان، خانواده های شهدا تا امروز وفادارترین آحاد ملت ایران به اسلام، امام و انقلاب بوده اند و بعد از این هم همین گونه خواهند بود.

در جمع خانواده های شهدای جهرم - ۱۳۶۷/۹/۲۳

*

خانواده شهید در اجتماع، يك واژه افتخار انگیز است.

در دیدار با گروهی از خانواده های شهدا، و فرزندان شاهد در

خرم آباد - ۱۳۶۷/۱۰/۲۲

*

خانواده های معظم شهدا، شایسته ترین کسانی هستند که باید بار این امانت را به دوش گیرند.

خانواده شهدا به ملت ایران آبرو و حیثیت دادند.

در مراسم افتتاح نخستین جشنواره فرهنگی، هنری شاهد در

حسینیہ ارشاد - ۱۳۶۷/۱۱/۱۸

*

یقیناً فضیلت خانواده های مکرم شهدا از لحاظ عظمت، بلافاصله پشت سر فضیلت شهداست.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های سرداران شهید
استان تهران - ۱۳۷۶/۲/۱۷

*

شما پدرها و مادرها و همسرها و فرزندها و خواهر و برادرها و بقیه خویشاوندان این شهیدان عزیز، که به خاطر فقدان این عزیزان رنج می برید، این غصه ای که شما می خورید، این رنجی که شما می برید، این ناراحتی که شما پیدا می کنید، به قدری پیش خدای متعال اجر دارد که با کمتر عبادتی می شود اینقدر اجر را به دست آورد.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های شهدای سپاه در
پاکستان - ۱۳۷۶/۷/۲۴

*

بنده به عنوان يك مسؤول، به عنوان يك طلبه، خودم را با همه وجود، مرهون خانواده ایثارگران و شهدا می دانم. در مقابل عظمت این مادران و پدران، من از اعماد دل، احساس کوچکی می کنم - برای خودم - این يك احساس صاد است.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های معظم شهدا و
ایثارگران در مصلاي كرج - ۱۳۷۶/۷/۲۴

*

در واقع هم خود شما، هم شهدای شما، چراغان تابان تاریخ ما و نظام ما هستید.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از خانواده های شهدای
نیروهای مسلح و جهاد سازندگی - ۱۳۷۷/۷/۵

*

این شما بودید که به این ملت آبرو دادید. این شما بودید که با حرفهاتان، با بیاناتتان، با منش و رفتارتان، با بالا گرفتن سرتان به خاطر شهادت این فرزندان، چهره این ملت را اینطور نورانی کردید. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از خانواده های شهدای نیروهای مسلح و جهاد سازندگی - ۱۳۷۷/۷/۵

*

پیوند خانواده با شهادت و شهید

امروز خانواده هایی که شهید می دهند، این احساس را ندارند که جوانشان از دست آنها رفته است؛ بلکه احساس می کنند شاهد و حاضر و ناظر و در بین آنهاست. شما با موفقیت خود توانسته اید در دل ملت های دیگر امید به وجود آورید.

در دیدار با خانواده شهدای شمال ورامین - ۱۳۶۱/۱۱/۲۳

*

شما خانواده شهدا، دل به لطف خدا سپرده اید که فرزندان و عزیزان شما به مجرد اینکه از این دنیای فانی و زودگذر خارج شدند در زمره برترین اولیای خدا درآمدند و از شما و ما پیشی گرفتند. در جمع خانواده شهدای مشهد - ۱۳۶۲/۱/۱۲

*

همان طور که خداوند بزرگ فرموده است؛ شما از عزیزترین، محبوبترین و کم نظیرترین هدایایی که می شود در راه خدا داد، دریغ نکرده و بچه هایتان را در راه خدا نثار کرده اید. البته برای جمهوری اسلامی، برای این ملت و برای شما، این عزیزان افتخار آفریدند. اما حقیقت این است که شما کار بزرگی کردید و وقتی من این چهره های معصوم و دل های راضی را می بینم، احساس تواضع می کنم. شهیدان سرمایه ای هستند که شما آنها را در بانک الهی

گذاشته اید.

در جمع خانواده شهدای مشهد - ۱۳۶۲/۱/۱۲

*

امروز شما خانواده شهدا، با دل سرشار از ایمان و خوشنودی از شهادت فرزندان ثابت کرده اید که در جامعه ما شهادت، خسارت نیست.

در دیدار با خانواده شهدای تبریز - ۱۳۶۲/۶/۱۸

*

خانواده شهید همان طور که پیش خدا ارزش دارد، در نزد خدا مسؤولیتهای بزرگی هم دارد. بزرگترین مسؤولیت شما (خانواده شهدا) این است که آبروی شهید را حفظ کنید. عزیزتر از شهیدان شما این انقلاب بوده، به عزیز شهیدتان احترام کنید. خانواده های شهدا شایسته ترین کسانی هستند که راه شهیدان را در دفاع از این انقلاب

و

دفاع از آرمانهای اسلامی [و] شعارهای اسلامی و از هدفهای اسلامی باید ادامه دهند.

در دیدار با خانواده شهدای شیراز - ۱۳۶۲/۹/۲۱

*

يك مسؤولیت دیگری که خانواده های شهیدان، نسبت به فرزندان این شهیدان دارند، کوشش در تربیت این فرزندان است.

در دیدار با خانواده شهدای شیراز - ۱۳۶۲/۹/۲۱

*

اکنون هزاران مادر مسلمان در جامعه ما وجود دارند که همچون مادران صدر اسلام رفتار می کنند. ما حتی کسانی را داریم که در صدر اسلام هم نظیر برایشان نمی یابیم.

در دیدار با خانواده شهدای استان زنجان - ۱۳۶۲/۱۲/۱۳

*

من نسبت به ایثار شما (خانواده های شهدا) در راه خدا، احساس حقارت می کنم و وقتی به شما می نگرم، احساس می کنم که در مقابل شما کوچک هستم و شما بزرگترین امتحانی را که يك انسان می تواند انجام دهد با موفقیت گذرانید.

در جمع خانواده شهدای ساری - ۱۳۶۳/۲/۱۹

*

ما از زبان شهیدان، دو پیام می شنویم که اولین آن، پیام شهادت و سپس حراست [از] آرمانهای آنهاست و شما خانواده شهدا هم باید پیامتان همین باشد.

در جمع خانواده شهدای ساری - ۱۳۶۳/۲/۱۹

*

ما وقتی به خانواده های شهدا نگاه می کنیم و علاقه و رضایت آنها را به فداکاری می بینیم، مطمئن می شویم که تمامی توطئه هایی که بر ضد انقلاب صورت می گیرد نقش بر آب خواهد شد.

در جمع خانواده های اراك - ۱۳۶۳/۵/۶

*

خانواده های شهدا، از نظر پیوند معنوی با انقلاب، غنی ترین پیوند را دارند.

در جمع خانواده های شهدای جهرم - ۱۳۶۷/۹/۲۳

*

این جوانهای مؤمن، این پسرها و دخترهای خالص و ناب (فرزندان شهدا) اینهایی که از اساس با شهادت رشد کرده اند و با نام شهادت بزرگ شدند، قلبشان منور به نور شهادت است.

در دیدار با فرزندان ممتاز شاهد سراسر کشور - ۱۳۷۱/۶/۱۱

*

شما جوانان عزیز شاهد و فرزندان شهدا، يك امتیازی به همه دارید و آن امتیاز این است که يك پیوند خونی با اسلام، با قرآن، با

انقلاب بین شما به وجود آمده است.

در دیدار با فرزندان ممتاز شاهد سراسر کشور - ۱۳۷۱/۶/۱۱

*

والدین و همسران و فرزندان شهدا با معرفت به رتبه والای شهادت و پایبندی به لوازم این ارزش بزرگ اسلامی، حیات جاودانه و حضور دائم شهید خود را در عرصه زندگی [باید] احساس کنند.

حکم مقام معظم رهبری - ۱۳۷۱/۸/۹

*

پدران و مادران و همسران و دیگر بستگان شهدای عزیز نیز دارای

پاداشی بزرگند. این پاداش صبر و استقامت آنهاست و پاداش قبول مصیبت در راه خدا، تلاش و مجاهدت آنان نیز باید صرف آن شود که این پاداش بزرگ را برای خود حفظ کنند.

در مراسم تجلیل از شهدا و ایثارگران - ۱۳۷۲/۱۱/۶

*

شما خانواده ها، سنگرداران شهادت و مرزداران فضیلت در طول دوران دفاع مقدس بوده اید و روحیه شما و فرزندان شهدا - که همین حالا، گوشه های زیبایی از آن را در سخنان مادر بزرگوار سه شهید و فرزند عزیز سردار شهید شنیدیم - توانسته است در طول دوران دفاع مقدس و بعد از آن، عظمت نظام اسلامی و روحیه ی والای ملت بزرگ ایران را حفظ کند و روحیه دشمنان را تضعیف نماید.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های سرداران شهید

استان تهران - ۱۳۷۶/۲/۱۷

*

من هر جا که با مادران شهدا مواجه شده ام، آنها را حتی از پدران شهدا هم قویتر دیده ام. غالباً نمونه اش را در روحیه مادران بزرگوار

و شجاع می توانید ببینید. این عظمت زن مسلمان در میدانهای سیاسی و فرهنگی است. آن وقت اینها می آیند و درباره تضییع حقوق زن در جمهوری اسلامی، قلم فرسایی و جوسازی می کنند. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های سرداران شهید استان تهران - ۱۳۷۶/۲/۱۷

*

بنده این توفیق را داشته ام که با خانواده های عزیز و سربلند شهدا، مکرر نشست و برخاست کنم. من چیزهایی در روحیه این عزیزان مشاهده می کنم که در تاریخ اسلام هم نخوانده ایم. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های معظم شهدا و ایثارگران در مصلاي كرج - ۱۳۷۶/۷/۲۴

*

مادران شهدا، شهادت فرزندان خود را به عنوان دستاوردی بدانند و به آن ببالند. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های معظم شهدا و ایثارگران در مصلاي كرج - ۱۳۷۶/۷/۲۴

*

اگر خانواده های شهدا این روحیه را پشتوانه جنگ قرار نمی دادند، جنگ ما قدرت پیدا نمی کرد که هشت سال مقاومت کند، و بالاخره دشمن را بکلی ناکام کند. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های معظم شهدا و ایثارگران در مصلاي كرج - ۱۳۷۶/۷/۲۴

*

شما عزیزان - خانواده های عزیز، پدران، مادران، همسران، فرزندان و بقیه کسان شهدا - این افتخار را برای خودتان حفظ کنید که حافظ خون شهید و دنباله روی راه شهید و نگهدارنده علم شهید باشید، که همان علم، راه خدا و دین خدا و حفظ ارزشهای الهی و

اسلامی است.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از خانواده های شهدای
نیروهای مسلح و جهادسازندگی - ۱۳۷۷/۷/۵ *

صلابت و نقش آفرینی فرزندان شاهد

این بچه ها را با احساس افتخار سرشار کنید. فرزند شهید باید
افتخار کند که پدرش در راه خدا شهید شده و این احساس افتخار باید
در او بشکفت.

در دیدار با خانواده های شهدای شیراز - ۱۳۶۲/۹/۲۱ *

شما باید از هر نظر نمونه باشید. شما برای انقلاب بیش از دیگر
کودکان و نوجوانان سرمایه گذاری کرده اید و عزیزترین نزدیکان
شما در راه انقلاب قربانی شده اند.

در دیدار گروهی از دانش آموزان مدارس شاهد - ۱۳۶۶/۸/۱۴ *

شما فرزندان افراد برومند و متعهدی هستید که جان خود را در راه
یاری کردن انقلاب اسلامی و دفاع از اسلام فدا کردند.
در دیدار با جمعی از فرزندان شهدا - ۱۳۶۷/۶/۲۷ *

فرزندان و یا خانواده شهدا، وقتی يك اثر هنری را طبق ذوق
و جوشش هنری خود به وجود می آورند، به طور طبیعی یاد شهید
و روحیه شهادت و سرگذشت فداکاریهای این عزیزان را
منعکس می کنند و این يك مجموعه گران قیمتی را برای ما پدید
خواهد آورد.

در مراسم افتتاح نخستین جشنواره فرهنگی، هنری شاهد در
حسینیه ارشاد - ۱۳۶۷/۱۱/۱۸ *

شما کسانی هستید و باید باشید (فرزندان شاهد) که دشمنان اسلام از شما می ترسند، شما عناصر اصلی انقلاب و در راه انقلاب هستید و باید باشید.

در دیدار با فرزندان ممتاز شاهد سراسر کشور - ۱۳۷۱/۶/۱۱ *

من دیده بودم، پسر شهیدی را و فرزندان شهیدی را که بهترین افراد محیط اجتماعی خودشان بودند از لحاظ اوج روحی و معنوی.
در دیدار با فرزندان ممتاز شاهد سراسر کشور - ۱۳۷۱/۶/۱۱ *

این جوانان (فرزندان شهدا) پاک و روشن و منورند. اینها بهترین عناصر این انقلاب هستند و می توانند باشند.
در دیدار با فرزندان ممتاز شاهد سراسر کشور - ۱۳۷۱/۶/۱۱ *

شما جوانان شاهد خانواده های شهدا، از همه آحاد ملت نسبت به انقلاب خودمانی تر هستید.
در دیدار با فرزندان شاهد شرکت کننده در اردوها - ۱۳۷۳/۴/۳۰ *

چیز مهمی که می خواهم به شما فرزندان و جوانان عزیز- چه کسانی که فرزندان شهدای گرامی ما هستید و چه بقیه جوانان عزیزی که در اینجا تشریف دارند - عرض بکنم این است که قدر این دوران جوانی را بدانید و خودتان را - چه پسر ها و چه دختر ها - آماده کنید برای اینکه مردان و زنان شایسته ای باشید. ان شاءالله در آینده، این کشور و این تاریخ، این فرهنگ و این پرچم را سربلند کنید و به اهتزاز در بیاورید. عزیزان من، بدانید که نسل جوان هر کشور، در حقیقت آینده آن کشور است. برای همین است که دشمنان هر کشور و هر ملتی، سعی می کنند جوانان آن کشور را، فاسد یا گمراه یا منحرف کنند.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با دانش آموزان بسیج شاهد -
۱۳۷۵/۵/۲۴

*

چیزی که به شما توصیه می کنم این است که از این دلهای پاك و روحهای باصفایی که شما امروز از آن برخوردارید، بهره برداری کنید و رابطه خودتان را با خدای بزرگ مستحکم کنید. عزیزان من، به عنوان يك نصیحت پدرانه به شما عرض می کنم، اگر کسی با خدای متعال ارتباط شخصی پیدا کند و برای خود حضور قلب به وجود بیاورد و خود را با خدا مأنوس کند، لذتی را تجربه خواهد کرد که چنین لذتی در هیچ يك از پدیده های مادی وجود ندارد؛ از همه لذات عالم بزرگتر، بالاتر و شیرین تر، لذت انس با خداست.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با دانش آموزان بسیج شاهد -
۱۳۷۵/۵/۲۴

*

این کاری که امام بزرگوار و حکیم ما (رضوان الله تعالی علیه) در زمینه تعلیم و تربیت فرزندان شهدای گرانقدر ابداع کردند و مسئولان بنیاد شهید را، به تشکیل مدارس و دانشگاه شاهد و ادار کردند، مصداق اتم قدرشناسی است و گمان می کنم در دنیا، چنین کاری منحصر به اینجا است.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با هیئت امنا و اعضای علمی و مسئولان دانشگاه شاهد - ۱۳۷۵/۱۱/۱۹

*

شما پسر بچه ها و نوجوانهای فرزندان شهدایمان، شما برادران و خواهران شهدا، نسل جوان ایثارگر، شماها خیلی می توانید نقش داشته باشید، این روحیه معنوی را حفظ کنید؛ قدر بدانید. هیچ جای دنیا، همان طور که گفتم چنین چیزی دیده نمی شود. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های معظم شهدا و

ایثارگران در مصلاي كرج - ۱۳۷۶/۷/۲۴
*

ملت شهیدپرور

همه ملت ایران باید بدانند که اگر این ایثار نبود، اگر این احساسی که من گفتم نمی بود، اگر این جوانان و این جانبازها نبودند؛ امروز این ملت، نه استقلال داشت، نه عزت و آبرو داشت [و] نه شرف داشت. وضع این ملت همان وضعی بود که در بعضی از کشورهای دیگر مشاهده می کنید - دشمن در داخل خانه آنها با ذلت با آنها رفتار می کند - دشمن داخل خانه شما می آمد. دشمن، ملت ایران را در خانه خودش تحقیر می کرد.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های معظم شهدا و ایثارگران در مصالای کرج - ۱۳۷۶/۷/۲۴ *

ملتی که شهیدپرور باشد، ملتی که توانسته باشد برای جوانان خود، برای مردان و زنان خود، قضیه کشته شدن در راه خدا را حل کند، آیا تحت تأثیر تهدید قرار می گیرد؟ آیا رشوه می گیرد؟ آیا تسلیم قدرتمندان می شود؟ آیا به استکبار باج می دهد؟ ابداً. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های شهدای نیروهای مسلح و جهادسازندگی - ۱۳۷۷/۷/۵ *

عزت و عظمت کشور شما به برکت خون همین عزیزان شماست. دولتت، ملتت، مسئولیتت و احاد طبقات مختلفش، هیچ کدام حاضر نیستند خدشه ای به عزت اسلامی این ملت وارد بشود؛ مثل کوه ایستاده اند.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های شهدای نیروهای مسلح و جهادسازندگی - ۱۳۷۷/۷/۵ *

این ملت به برکت خون همین شهدای شما، ملتی است دارای

شهامت؛ ملتی است شهیدپرور.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های شهدای
نیروهای مسلح و جهادسازندگی - ۱۳۷۷/۷/۵ *

به فضل پروردگار، ملت بزرگ ایران به برکت خون شهیدان، به
خاطر برکات عظیم شهادت، خواهد توانست همه مشکلات را از سر
راه خود بردارد.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های شهدای
نیروهای مسلح و جهادسازندگی - ۱۳۷۷/۷/۵ *

بنیاد شهید

ارزش و قداست بنیاد شهید

بنیاد شهید یکی از ارزنده ترین نهادهای انقلابی است که از متن انقلاب جوشیده است و علت این است که موضوع بنیاد شهید، عزیزترین موضوع انقلاب، یعنی شهید است. چرا که قبول داریم بالاترین و والاترین و شریفترین ارزشها، شهادت است و شهید ارزشمندترین انسانهاست.

به مناسبت دومین سمینار مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۰/۸/۲۲ *

امام عزیز و بزرگوار، با گشودن راه بنیاد شهید، همه آن عناصری را که شهید و شهادت از آن تشکیل یافته است، در جامعه انقلابی و اسلامی تثبیت کردند.

به مناسبت گردهمایی مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۴ *

ابتکار بنیادی، با این مأموریت، که جزو افتخارات امام عزیز و نظام جمهوری اسلامی است، در حقیقت نمایشگر سمت حرکت این نظام است.

به مناسبت گردهمایی مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۴ *

فرض بنیاد شهید فرض حیات انقلاب است و با همین ایده هم باید به بنیاد شهید نگاه کنند.

در دیدار با مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۹/۱۰/۲۳ *

بنیاد شهید یکی از برکات و نشانه های حقانیت انقلاب و امام (رضوان الله تعالی علیه) است.

در دیدار مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۹/۱۰/۲۳

*

دستگاه بنیاد شهید باید دستگاه عصمت و طهارت شناخته شود.
در دیدار مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۹/۱۰/۲۳

*

بنیاد شهید سر و کارش با يك مجموعه ظریف و حساس است. قضیه این است، فر می کند با کمیته امداد، با بنیاد مستضعفان، اگر چه او هم جنبه جانبازانش همین جور است. شما با يك مجموعه ای روبرو هستید که اینها در اخلاقتان، در وفایتان، در ایمانتان و در عمل صالحتان، یعنی همین ملاکهای اصلی که ما در اختیار داریم هیچ مشکلی نیست.

در دیدار مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۹/۱۰/۲۳

*

حقاً باید گفت که بنیاد شهید جزو حسنات انقلاب و جزو حسنات جاریه و صدقات جاریه امام بزرگوار است.

در دیدار مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۷۴/۴/۱۳

*

ارادت من به برادران و خواهرانی که در بنیاد شهید کار می کنند، به دو جهت است. یکی به خاطر اینکه اینجا افضل نهادهاست - همچنان که آقای رحیمیان فرمودند - افضل خدمات در اینجا انجام می گیرد و خانواده های شهدا، فرزندان، همسران، پدران و مادران شهدا، صالحترین افرادی هستند که شایسته است يك انسان مؤمن معتقد به ثواب و وعده الهی، برای آنان کار کند و خدمت...

جهت دومی که موجب می شود به این بنیاد و به شما حضراتی که در آنجا مشغول خدمت هستید اخلاص پیدا کنم، این است که بنیاد شهید با وجود و حضور خود - مثل بعضی از نهادهای دیگر - حاکی از بقای ارزشهای اسلامی است. این، آن نکته بسیار مهمی است که همه باید به آن توجه کنند.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار مدیران بنیاد شهید -
۱۳۷۴/۱۲/۲۱

*

بنیاد شهید، بنیادی است که تجسم حفظ ارزشهاست؛ ارزش شهادت که بالاترین ارزشهاست، این را نگه دارید [و] حفظ کنید.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار مدیران بنیاد شهید -
۱۳۷۴/۱۲/۲۱

*

ارزش خدمت در بنیاد شهید

این افتخار است برای هر کسی که برای بنیاد شهید و خانواده شهدا خدمت بکند. اگر چنین فرصتی برای کسی پیش آمد باید مغتنم بشمارد. این را موهبت الهی بداند و خود را آماده کند که جواب این مسؤولیت الهی را بدهد.

در دیدار با فرزندان ممتاز شاهد سراسر کشور - ۱۳۷۱/۶/۱۱

*

بنیاد شهید، یکی از ظریفترین مسؤولیتهای بر عهده گرفته است. البته یکی از سنگین ترین مسؤولیتهای هم هست. یکی از متبرکترین مسؤولیتهای هم هست.

در دیدار با فرزندان ممتاز شاهد سراسر کشور - ۱۳۷۱/۶/۱۱

*

تلاش شما به عنوان بنیاد شهید، يك تلاشی است که هرگز کهنه نخواهد شد.

در دیدار با مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۷۳/۴/۱۳

*

ان شاءالله خدمت به خانواده مکرم شهید جزو آن صدقات محو نشدنی باشد.

در دیدار با مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۷۳/۴/۱۳ *

روحیه کارکنان در بنیاد شهید

روحیه خدمتگزاری و احساس خدمتگزاری در تمام مراتب این بنیاد، باید ان شاءالله تقویت بشود.

در دیدار با مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۹/۱۰/۲۳ *

باید این روحیه [خدمتگزاری] حاکم باشد، که ما بتوانیم خانواده های شاهد را با همان ارج و منزلت شهادت، با آنها برخورد کنیم.

در دیدار با مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۹/۱۰/۲۳ *

اینکه خانواده ای خوشحال و راضی باشد، وقتی اعلام رضایت می کند مثل اینکه انسان وارد بهشت شده است.

در دیدار با مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۹/۱۰/۲۳ *

برخورد با متخلفان

اگر در گوشه ای از بنیاد، کسی باشد که نمی تواند خودش را نگه دارد و نسبت به خانواده های شهدا، سوءرفتار و رفتار ناشایست دارد، اینها را خیلی شدید برخورد کنید. هر جا که تخلفی را مشاهده کردید بی ملاحظه بروید جلو.

در دیدار با مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۹/۱۰/۲۳ *

ارزشیابی سالانه

گردهمایی سالانه مسؤولان بنیاد شهید، فرصت مغتنمی است برای بازنگری و ارزیابی نسبت به تلاشهای این بنیاد ارجمند که یکی از

سنگین ترین بارها و نیز شیرین ترین و دلپذیرترین تکلیفها را بر دوش گرفته است.

به مناسبت گردهمایی سالانه مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۴ *

حساس و خطیر بودن وظیفه بنیاد شهید، يك ارزیابی و بازنگری دقیق را می طلبد.

به مناسبت گردهمایی سالانه مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۴ *

پاسداری از فرهنگ شهادت

باید همه وسایل و عواملی که شهادت را در چشمها شیرین می سازد به کار گرفته شود و بنیاد شهید، بنیادی برای حفظ شهادت طلبی باشد.

پیام به مناسبت دومین سمینار مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۰/۸/۲۲ *

این يك تحول عظیم در کار این نهاد انقلابی است که وظیفه پاسداری از فرهنگ شهادت را نیز بر مجموعه وظایف آن می افزاید. بلکه بدین وسیله در آن جان دیگری می دمد.

به مناسبت گردهمایی سالانه مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۴ *

آنجا که جهاد در راه خدا، برترین ارزشها و شهادت ارجمندترین فرجامهاست، گرامیداشت مجاهدان شهید نیز شیرین ترین و گرامیترین وظیفه هاست و این همان وظیفه ای است که بنیاد شهید خود را به آن موظف می داند.

به مناسبت سمینار سراسری مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۴ *

تلاش فرهنگی آن نمایندگی، باید آکندن فضای جامعه از عطر

شهادت [باشد] و تبیین حق عظیم شهیدان و خانواده های آنان بر گردن ملت ایران را هدف قرار دهد.

حکم مقام معظم رهبری - ۱۳۷۱/۸/۹ *

پاسداری از خون شهیدان

با زنده نگه داشتن یاد شهیدان، با ارجمند شمردن یادگار شهیدان، با تجلیل خاطره های آن عزیزان، با تجلیل راه و رسم آن بزرگ مردان، با تدوین زندگینامه سرخ آنان و بالاخره با احترام و پاسداری از خانواده و بازماندگان آنان که بنیاد شهید متکفل بخش مهمی از این همه است. امام امت به همین دلیل تشکیل چنین بنیادی را فرمان دادند.

پیام به مناسبت دومین سمینار مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۰/۸/۲۲ *

راه طبیعی و درست بنیاد شهید تداوم بخشیدن به این پاسداری و ارج نهادن به کوشش شهیدان است.

پیام به مناسبت دومین سمینار مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۰/۸/۲۲ *

وظیفه بنیاد شهید يك حرکت معنوی است. حرکتی که به وسیله آن از خون شهیدان پاسداری گردد.

به مناسبت گردهمایی مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۴ *

مسؤولان محترم این بنیاد پرافتخار لازم است در جستجوی شیوه های نوینی باشند که در عین پاسخگویی به نیازهای مادی خانواده های خون داده و جان نثار، بیشترین بها را به ارزش معنوی پیام شهید ببخشند.

به مناسبت گردهمایی مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۴ *

ارزش سوگواری و یادآوری شهدا در مرثیه ها کار نیکویی است. اما از آن مؤثرتر، برشمردن افتخارات شهید و نیز ارائه دادن کارهای هنری در زمینه زیبایی پیام شهیدان و نیز افتخاری که آفریده اند، می تواند باشد.

در دیدار با مسؤولان فرهنگی بنیاد شهید سراسر کشور - ۱۳۶۷/۴/۳ *

خدمات فرهنگی به خانواده های شاهد

بنیاد شهید باید دقیقاً نقش پدر را در خانواده های شهدا داشته باشد و فرزند شهید باید جای خالی سرپرست خود را به وسیله شما پرشده ببیند و اگر شما بتوانید این کار را انجام دهید مهمترین، دشوارترین و ظریفترین کار را در رابطه با فرزندان شهدا انجام داده اید.

در دیدار با مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۰/۱۱/۱۵ *

به موازات و در کنار خدمات مادی برای خانواده های شهیدان، خدمات فرهنگی و عاطفی بسی ضروری است.

به مناسبت سمینار سراسری مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۴ *

باید تلاش همه جانبه و خستگی ناپذیری در تأمین نیازهای معنوی در سه بعد اخلاقی، علم و عاطفه به کار رود. بجاست اگر هیئتی از مسؤولان این بنیاد مکلف شوند که با نگاهی دقیق و آگاهانه و با پشتوانه دلهایی که لبریز از عطوفت و رحمت و صمیمیت است، شیوه های تأمین این هر سه نیاز را سنجیده و بر اساس آن دست به

برنامه ریزی دقیق و وسیعی بزنند.

به مناسبت سمینار سراسری مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۴

*

عادلانه است اگر نیمی از امکانات نیروی انسانی و نیز بودجه بنیاد شهید را در راه تأمین خواستهای مادی و رفاهی خانواده شهدا و نیمی دیگر، در راه خدمات فرهنگی برای آنان صرف شود؛ بخصوص که حاصل کار فرهنگی در نهایت می تواند به بی نیازی این خانواده ها از مادیات و خواستهای رفاهی منجر شود.

در دیدار با مسؤولان فرهنگی بنیاد شهید در سراسر کشور -

۱۳۶۷/۳/۳

*

در شرایطی که دشمن می کوشد به دلیل نیازهای عاطفی این خانواده ها، در آنها رخنه کند؛ حساسیت کار فرهنگی بنیاد شهید انقلاب اسلامی آشکار می شود.

در دیدار با مسؤولان فرهنگی بنیاد شهید در سراسر کشور -

۱۳۶۷/۳/۳

*

کار ما بیش از آنچه که کار عملی فیزیکی محسوس باشد، کار فرهنگی است. بنیاد شهید اگر جسم و روح را معادل می داند، خیلی خوب، نصف امکاناتش را بگذارد در اختیار روح، یعنی کار فرهنگی. البته کار فرهنگی درس دادن و گفتن و اینها نیست. گاهی شما يك قرص دست کسی می دهید؛ این يك کار فرهنگی است. گاهی شما يك لقمه دهن کسی می گذارید؛ این يك کار فرهنگی است.

در دیدار با مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۹/۱۰/۲۳

*

کار فرهنگی، آن کاری که لباس فرهنگی دارد، نیست. لباس فرهنگی یعنی کاغذ و قلم و نوشته و اینها، این می شود فرهنگ. کار

فرهنگی یعنی روح فرهنگی در آن باشد. فعل و انفعال را در ذهن و مغز و جان و عواطف او به وجود آورد.

در دیدار با مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۹/۱۰/۲۳ *

اگر شما مدرسه درست کرده اید و این مدرسه در روح این کودکی که هدف شماست، آماج کار تبلیغی شماست، اثر مثبت گذاشت، این کار چیست؟ می توانید ادعا کنید کار فرهنگی است؟ خیر، این کار [ضد فرهنگ] است.

در دیدار با مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۹/۱۰/۲۳ *

مواظب روحشان باشید و آن روحشان این است که شما در دانشگاه شاهد یا در مدارس شاهد، حرکت و برخوردتان طوری باشد که هدف شما که عبارت است از جامعه و کودک شهیدزاده، این از لحاظ تصورات، افکار، آرزوها، عواطف و احساسات در آن جهتی حرکت کند که شما می خواهید.

در دیدار با مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۹/۱۰/۲۳ *

آنچه که برای این مسؤولین محترم [بنیاد شهید] از همه چیز مهمتر است، توجه به معنویات خانواده های شهداست.

در دیدار با فرزندان شاهد ممتاز سراسر کشور - ۱۳۷۱/۶/۱۱ *

آنچه که برای این مسؤولین محترم از همه چیز مهمتر است، توجه به معنویات خانواده های شهداست. این است که روحیه این جوانها روحیه شادی باشد. این جوانها دچار مسئله روانی و عقده روحی نشوند و نباشند.

در دیدار با فرزندان ممتاز شاهد سراسر کشور - ۱۳۷۱/۶/۱۱ *

وظیفه مهم آن نمایندگی، رسیدگی به امور معنوی و فرهنگی عزیزان شاهد است.

حکم مقام معظم رهبری - ۱۳۷۱/۸/۹ *

بنده همیشه، حتی در زمان حیات حضرت امام(س) سفارش کرده ام به کار فرهنگی. کار فرهنگی رقیب و ناقض کار خدماتی نیست گاهی حتی همان کار خدماتی هم می تواند کار فرهنگی باشد.

در دیدار با مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۷۲/۳/۳۱ *

خودتکایی خانواده های شاهد

گویی که ما از يك عده حقو بگیر رسمی حرف می زنیم. این به نظر نمی رسد که روش خیلی موفقی باشد. خوب این حقو بگیری چقدر مثبت است؟ شاید بشود کارهای بهتری کرد، شاید حقو ده ماه يك نفر را به او بدهیم و این يك سرمايه ای درست کند و کارش راه بیفتد. شاید سرمايه گذاری بشود [و] خودشان اداره امور خودشان را به عهده بگیرند و بنیاد شهید نخواهد تا آخر حقو بدهد. طبیعی است که این حقو بعد از چند سال يك چیز ثابتی می شود و نمی شود از آن کم نمود، تورم بالا می رود من نمی دانم این چقدر بررسی شده است؟

در دیدار با مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۹/۱۰/۲۳ *

باید يك فکر اساسی کرد برای این خانواده ها. کاری کنیم که آنها روی پای خودشان بایستند. از ما و از دیگران بی نیاز باشند. اینکه اینها همیشه محتاج به ما باشند، هم آثار منفی از آن طرف و هم آثار منفی از این طرف دارد. من حالا که اطراف قضیه را اجمالاً به نظر

می آورم می بینم نه برای آنها (خانواده های معظم شهدا) و نه برای شما (بنیاد شهید) خوب نیست.

در دیدار با مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۹/۱۰/۲۳

*

با این خانواده ها بایستی به گونه ای تعامل بشود که از حالت وابستگی بیایند بیرون؛ چون وابسته به يك مؤسسه بودن از لحاظ مالی، این چیز مطلوبی نیست، و لذا باید این حالت وابستگی نباشد.

در دیدار با مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۷۳/۴/۱۳

*

حفظ پیوند خانواده ها با شهید

شهید در بین خانواده خود و انقلاب و اهداف آن، چنان پیوند عمیقی ایجاد می کند که این پیوند تضمین کننده يك حرکت دایمی خواهد بود.

در دیدار با خانواده های شهدا - ۱۳۶۲/۱/۳۰

*

بنیاد شهید باید خود را موظف بداند که به فرزندان و پدران و مادران و همسران و همه بازماندگان شهیدان ارزش خون عزیزشان را تفهیم کند و انقلاب و اسلام را که انگیزه این فداکاری بوده است، همچون بهای واقعی این خون معرفی نماید و از اینکه خون شهید درگیرودار سودای مادی و غم و زاری عاطفی، کمرنگ و محو گردد، مانع شوند.

به مناسبت گردهمایی سالانه مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۴

*

تأمین فرهنگی، پدیده ای است که اتصال خانواده شهدا را به انقلاب و به عقاید اسلامی فراهم می کند. هدف کار فرهنگی باید حفظ هوشمندانه خانواده های شهدا باشد.

در دیدار با مسؤولان فرهنگی بنیاد شهید در سراسر کشور -
۱۳۶۷/۳/۳

*

حل مشکلات احتمالی

نکته دیگر، درباره حل مشکلات اخلاقی و خانوادگی برخی از خانواده های شهداست که به طور طبیعی حل آن به این بنیاد ارجمند بر می گردد و بی شک مطالعات حقوقی و روانشناسی و جامعه شناسی مربوط به این معضلات، باید با ابتکار و سازماندهی متمرکزی صورت پذیرد که بتوان بر اساس آن برنامه ریزی و اقدام لازم را انجام داد. در این مورد بنیاد شهید باید از همه کارشناسان و خبرگان این مسئله بهره جسته و آنان را به تبادل نظر و پیگیری این مسائل دعوت کنند.

به مناسبت گردهمایی سالانه مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۴

*

سازماندهی و برنامه ریزی سالم

خانواده شهید که خود با برافروختگی و روشنی حاصل از شهادت، می تواند برای دیگران سرچشمه امید و نشاط و حرکت و ایثار باشد؛ به نوبه خود نیازمند همدلی و همدردی و عواطف صادقانه و صمیمانه دیگران نیز هست. این نیاز اگر به صورت کامل و مخصوصاً اگر به شکل سالم انجام نپذیرد، مشکلات بزرگ و صعب العلاجی را پدید خواهد آورد و لذا است که تأمین سالم و کامل این نیاز، محتاج سازماندهی و برنامه ریزی و پیش بینی همه جانبه است.

به مناسبت گردهمایی سالانه مسؤولان بنیاد شهید - ۱۳۶۴

وظائف مسؤولان و جامعه

وظیفه همگانی

مبادا حرکت و رفتار شهدا را فراموش کنیم. اینها در دفاع از اسلام به لقای حق پیوستند و بدانید خون شهدای ملت عزیز ایران به هدر نرفت؛ بلکه توانست اسلام را حفظ کند و پرچم اسلام را در کره زمین برافراشته نگه دارد.

در دیدار با گروهی از خانواده های شهدا و فرزندان شاهد در خرم آباد - ۱۳۶۷/۱۰/۲۲

*

یقیناً برای ملت ما از این مسئله برتر و بالاتر چیزی نیست که بتواند آرمان شهدای انقلاب را با حرکت خود و تلاشی که خواهد کرد، محقق کند.

در مراسم افتتاح نخستین جشنواره فرهنگی، هنری شاهد در حسینیه ارشاد - ۱۳۶۷/۱۱/۱۸

*

اکنون همه باید خود را مسؤول حراست از دستاوردهای انقلاب که در حقیقت دستاورد خون شهیدان ماست، بدانیم و در این راه از هیچ کوششی دریغ نکنیم.

به مناسبت دهه مبارک فجر - ۱۳۶۹/۱۱/۱۸

*

همه باید مشتاقانه دنبال خدمت در بنیاد شهید باشند، مشتاقانه دنبال خدمت به خانواده شهدا باشند.

در دیدار با فرزندان ممتاز شاهد سراسر کشور - ۱۳۷۱/۶/۱۱

*

همه ملت باید قدر شهدا را بدانند. قدر فداکاری پدران و مادران، فداکاری جانبازان و آزادگان، فداکاری رزمندگان و

ایثارگران را باید بدانند. آن فداکاریها بود که امروز توانست ملت ما را عزیز کند.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های شهدا، جانبازان و آزادگان در مصلاي ارومیه - ۱۳۷۵/۶/۲۷ *

همه باید تجلیل کنند. سپاه، ارتش، بسیج، جهاد و دستگاههای دولتی، باید یاد شهیدان را زنده بدارند و مفهوم شهادت - این مفهوم با عظمت و پرارزش و بسیار مؤثر را - در کشور ایران اسلامی و در میان ملت مبارز احیا و حفظ کنند. اگر چه خون مطهر شهدای ما در سطح جهان، بار دیگر این مفهوم را احیا کرد.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های سرداران شهید استان تهران - ۱۳۷۶/۲/۱۷ *

آنچه که مهم است، حفظ راه شهادت است. یعنی پاسداری از خون شهدا. این، وظیفه اول ماست. در قبال شهدا همه هم موظفیم؛ نه اینکه بعضی وظیفه دارند و بعضی نه. البته کسانی که مسئولیتی دارند و شانه های آنها زیر بار مسئولیتهای بزرگ یا کوچک قرار گرفته است، وظیفه بیشتری دارند.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های سرداران شهید استان تهران - ۱۳۷۶/۲/۱۷ *

اگر این حقیقت، به وسیله ی کسانی که امروز در قبال آنان مسئولیت دارند، زنده بماند، حفظ گردد و تقدیس و بزرگ نگاه داشته شود، همیشه تاریخ آینده ی ما، از این ایثار بزرگی که اینها کردند، بهره خواهد برد. همچنان که تاریخ بشریت، هنوز از خون به ناحق ریخته سرور شهیدان تاریخ، حضرت ابی عبدالله الحسین (علیه لصلاة و السلام) بهره می برد. چون کسانی که وارث آن خون

بودند، مدبرانه ترین و شیواترین روشها را با زنده نگهداشتن این خون به کار بردند.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های سرداران شهید
استان تهران - ۱۳۷۶/۲/۱۷

*

گاهی رنج و زحمت زنده نگهداشتن خون شهید، از خود شهادت کمتر نیست. رنج سی ساله امام سجاد (علیه الصلاة و السلام) و رنج چندین ساله زینب کبری (س) از این قبیل است. رنج بردند، تا توانستند این خون را نگه بدارند. بعد از آن هم همه ائمه (علیهم السلام) تا دوران غیبت، این رنج را متحمل شدند. امروز ما چنین وظیفه ای داریم. البته شرایط امروز، با آن روز متفاوت است؛ امروز بحمدالله حکومت حق - یعنی حکومت شهیدان - قائم است. پس ما وظایفی داریم.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های سرداران شهید
استان تهران - ۱۳۷۶/۲/۱۷

*

ملت ایران باید در مقابل اینها احساس احترام کند، باید خود را در مقابل آنها موظف بداند. مسؤولان هم در درجه اول باید خود را موظف بدانند. باید خود را موظف به احترام و تکریم آنها بدانیم.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با خانواده های سرداران شهید
سپاه در پاکستان - ۱۳۷۶/۷/۲۴

*

خوب است که همه به یاد داشته باشیم که این کشور، این انقلاب و این تاریخ، نجات یافته این مجاهدتها و این خونهاست.

بیانات مقام معظم رهبری با مسؤولان دستگاه قضایی کشور و
خانواده شهدای هفتم تیر - ۱۳۷۷/۷/۵

*

همه باید پاسدار خون شهید باشند.
بیانات مقام معظم رهبری با مسئولان دستگاه قضایی کشور و
خانواده شهدای هفتم تیر - ۱۳۷۷/۷/۵
*

مسئولان و نهادها

اگرچه شما مسئولان محترم این بنیاد سرافراز، از آغاز تا امروز،
تلاش و مجاهدت عظیمی را ارائه کرده اید، لیکن رسالتی که خون
هزاران شهید بزرگوار بر دوش همه ما نهاده است، بسی عظیمتر
است و انجام آن، فعالیت بیوقفه و همه جانبه مسئولان و هماهنگی
با همه سازمانهای ذی ربط را می طلبد.
به مناسبت گردهمایی سالانه مسئولان بنیاد شهید - ۱۳۶۴
*

همه نهادها در جمهوری اسلامی باید به وظیفه همکاری با بنیاد
شهید از سر رغبت و شو عمل کنند.
به مناسبت گردهمایی سالانه مسئولان بنیاد شهید - ۱۳۶۴
*

باید در آن جوان فرزند شهید، حرزی از معنویت، بینش صحیح،
نگرش مستدلانه به مباحث اسلام و انقلاب، به وجود بیاورید که او
را حراست بکند. چون همه انسانها آسیب پذیرند و هیچ سابقه ای
موجب این نمی شود که انسان از خصوصیت آسیب پذیری انسانی
خارج بشود.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با هیئت امنا و اعضای هیئت
علمی و مسئولان دانشگاه شاهد - ۱۳۷۵/۱۱/۲۹
*

شما در قضیه فرزندان شاهد هم، بروزی به این مسئله ببخشید؛

کاری کنید که ان شاءالله آنان، از لحاظ علمی برجسته بشوند.
بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با هیئت امنای و اعضای هیئت
علمی و مسئولان دانشگاه شاهد - ۱۳۷۵/۱۱/۲۹
*